

INTERNATIONAL WEEKLY

№38–39

23.11.2013 – 08.12.2013

Foreign
Policy
Research
Institute

Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні

Friedrich Naumann
STIFTUNG
FÜR DIE FREIHEIT

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	4
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	4
ВІЛЬНЮСЬКИЙ САМІТ: ПРОВАЛ УКРАЇНИ І ЄВРОСОЮЗУ	4
ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ	6
27.11.2013. ЄВРОСОЮЗ ГОТОВИЙ ОБГОВОРЮВАТИ МОЖЛИВІСТЬ ТРИСТОРОННІХ ПЕРЕГОВОРІВ У ФОРМАТІ УКРАЇНА-ЄС-РОСІЯ.....	6
01.12.2013. БІЛЬДТ І СІКОРСЬКИЙ ПРО УКРАЇНУ: МИРНІ ПРОТЕСТИ - ІСТИННИЙ ПРОЯВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СУТІ ..	7
02.12.2013. ФЮЛЕ ВВАЖАЄ, ЩО СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ МАЄ БУТИ ВИРІШЕНО МИРНИМ ШЛЯХОМ.....	7
СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО	8
25.11.2013. ПРОПОЗИЦІЯ ЄС ПІДПИСАТИ УГОДУ ПРО АСОЦІАЦІЮ З УКРАЇНОЮ ЗАЛИШАЄТЬСЯ НА СТОЛІ - ЗАЯВА БАРОЗУ І РОМПЕЯ.....	8
29.11.2013. УКРАЇНА І ЄС ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЯ ПІЗНІШЕ ПІДПИСАТИ УГОДУ ПРО АСОЦІАЦІЮ	8
ІНШІ ПОДІЇ ЄС	10
28.11.2013. ЯК ЗМІНИЛАСЯ ЕКОНОМІКА ПОЛЬЩІ І ПРИБАЛТИКИ ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ АСОЦІАЦІЇ З ЄС	10
28.11.2013. МОЛДОВА ТА ЄВРОСОЮЗ ЗАТВЕРДИЛИ УГОДУ ПРО АСОЦІАЦІЮ.....	10
УКРАЇНА – НАТО	11
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	11
НАТО СТУРБОВАНЕ ЗГОРТАННЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ УКРАЇНИ І МОЖЛИВИМ ВТРУЧАННЯМ РОСІЇ.....	11
ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ	12
23.11.2013. В БРЮССЕЛІ ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ СПІЛЬНОЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ УКРАЇНА-НАТО З ПИТАНЬ ВОЄННОЇ РЕФОРМИ	12
25.11.2013. ГЕНСЕК НАТО СПОДІВАЄТЬСЯ, ЩО УКРАЇНА КОЛИСЬ ТАКИ ПІДПИШЕ АСОЦІАЦІЮ	12
28.11.2013. У ШТАБ-КВАРТИРІ НАТО ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ВІЙСЬКОВОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНА-НАТО НА РІВНІ ВІЙСЬКОВИХ ПРЕДСТАВНИКІВ	13
02.12.2013. ГЕНСЕК НАТО ЗАКЛИКАВ ВЛАДУ І ДЕМОНСТРАНТІВ У КИЄВІ УТРИМАТИСЯ ВІД НАСИЛЬСТВА.....	13
04.12.2013. ГЛАВА МІСІЇ УКРАЇНИ ПРИ НАТО ІГОР ДОЛГОВ ВЗЯВ УЧАСТЬ В ЗАСІДАННЯ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КРАЇН-КОНТРИБУТОРІВ МССБ В АФГАНІСТАНІ	14
04.12.2013. УКРАЇНА ЗАДОВОЛЕНА ПАРТНЕРСТВОМ З НАТО.....	14
05.12.2013. РФ: ЗАЯВА НАТО ЩОДО УКРАЇНИ СТВОРЮЄ ЗБОЧЕНУ КАРТИНУ ПОДІЙ	14
НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ	15
26.12.2013. РАСМУССЕН МОЖЕ ГОЛОВУВАТИ НА САМІТІ НАТО, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ЗАВЕРШЕННЯ МАНДАТА... 15	15
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА	16
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	17
25.11.2013. КАБМІН ПРОВІДИТЬ НАРАДУ ЩОДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	17
26.11.2013. АЗАРОВ: ВІДКЛАСТИ ПІДПИСАННЯ УГОДИ З ЄС ВИМАГАЛА РОСІЯ	18
26.11.2013. УРЯД ГОТУЄ ДО ПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖБЮДЖЕТ-2014	18
04.12.2013. КОЖАРА: КИЇВ ВЕСТИМЕ ПЕРЕГОВОРИ І З БРЮССЕЛЕМ, І З РОСІЄЮ	19
08.12.2013. В УРЯДІ ВІРЯТЬ В "ДОРОЖНЮ КАРТУ" З ЄС ТА КРЕДИТ МВФ	19
ПАРЛАМЕНТ.....	20
26.11.2013. Питання про вступ України до Митного союзу на порядку денному не стоїть, - РИБАК	20
ПРЕЗИДЕНТ	20
27.11.2013. НЕОБХІДНО ОНОВИТИ УГОДУ ПРО СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО З РФ, - ЯНУКОВИЧ.....	20
29.11.2013. ЯНУКОВИЧ ОЧІКУЄ НА ДОПОМОГУ ЄВРОПИ У МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГТС.....	21
29.11.2013. Переговори між Україною, ЄС і Росією необхідні для усунення перешкод на шляху до створення ЗВТ з Євросоюзом - Президент.....	21
УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	22
МВФ	22

29.11.2013. Для України немає альтернативи кредиту МВФ	22
05.12.2013. У Києві засідає Рада міністрів ОБСЄ	22
ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ	23
РОСІЯ.....	23
27.11.2013. Росії не сподобалася петиція проти Януковича на сайті Блого дому.....	23
27.11.2013. Україна ніколи не припиняла переговори з РФ щодо створення газового консорціуму, - Ставицький	23
27.11.2013. Геополітична перемога Путіна	23
02.12.2013. Росія пообіцяла Україні іншу ціну на газ і позику в обмін на зобов'язання щодо Митного союзу	24
03.12.2013. Політологи пояснили, чому українські події небезпечні для В.Путіна	24
04.12.2013. Росія скуповує борги України.....	24
05.12.2013. Імперія-мати чекає. Україна об'єктивно не могла знову не потрапити в орбіту Росії..	25
06.12.2013. Янукович і Путін поговорили про економіку.....	26
07.12.2013. СААКАШВІЛІ: Росія здійснює рейдерську атаку на Україну	27
07.12.2013. Путін та Янукович не говорили про приєднання до Митного Союзу	28
07.12.2013. Під час зустрічі Президенти України та Росії обговорили питання двостороннього співробітництва	28
США ТА КАНАДА.....	29
02.12.2013. Понад 10 петицій проти влади України розміщено на сайті Блого дому	29
ПОЛЬЩА	29
26.11.2013. Екс-голова МЗС Польщі: Політика багатовекторності України себе не виправдала... ..	29
29.11.2013. Президент Польщі відмовився від візиту до України	30
02.12.2013. Коморовський і Янукович: дружба - в минулому?	30
03.12.2013. Комісія закордонних справ польського Сейму ухвалила резолюцію щодо подій в Україні	31
СЛОВАЧЧИНА.....	32
27.11.2013. Україна домовилася зі Словаччиною про реверс газу	32
КИТАЙ.....	32
04.12.2013. ЗМІ Китаю: Янукович приїхав підписувати економічні угоди	32
04.12.2013. Китай дав зрозуміти, що не збирається надавати Україні додаткову фінансову допомогу	32
05.12.2013. Україна та Китай переходять до практичної реалізації спільних проектів у різних галузях економіки - Віктор Янукович	33
05.12.2013. У Пекіні підписано низку українсько-китайських документів	33
05.12.2013. Під головуванням Віктора Януковича та Сі Цзіньпіна відбулися переговори української та китайської делегацій	35
06.12.2013. Розвиток стратегічних відносин із Китаєм є пріоритетом зовнішньої політики України - Віктор Янукович	35

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ****ВІЛЬНЮСЬКИЙ САМІТ: ПРОВАЛ УКРАЇНИ І ЄВРОСОЮЗУ**

Із чотирьох важливих заходів, запланованих на Вільнюський саміті Східного партнерства, реалізувати вдалося лише половину. 28 листопада 2013 р. у Вільнюсі було парафовано Угоди про асоціацію між ЄС та Грузією і Молдовою. Раніше планувалося, що аналогічну угоду парафує і Вірменія, втім ще за два місяці до саміту стало відомо, що під тиском Москви Єреван обрав Митний союз. А напередодні саміту стало зрозуміло, що Угоду про асоціацію та ЗВТ не буде підписувати Україна.

Дві парафовані угоди замість трьох парафованих і однієї підписаної, причому з найбільшою державою Східного партнерства – Україною, це очевидний провал Східної політики Євросоюзу. Попередні хвилі розширення ЄС на Схід відбувалися за потужної підтримки Вашингтону, проте із приходом адміністрації Барака Обами, США самоусунулися від європейських справ на користь нарощування своєї присутності в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Східне партнерство стало першим серйозним іспитом на зрілість самостійної зовнішньої політики Євросоюзу. І цей іспит ЄС «звалив», програвши «змагання» за Україну та Вірменію Російській Федерації, яка в разі поступається Євросоюзу за всіма показниками, окрім площі та кількості ядерних ракет.

Київ та європейські столиці рівною мірою поділяють відповідальність за те, що дозволили третій стороні нав'язати свої правила гри та перемогти в ній. Чинна українська влада могла завчасно прорахувати можливі економічні втрати від ускладнення торгівлі із Росією; могла завчасно (а не за два тижні перед самітом) розпочати спільні із Євросоюзом пошуки компенсаторних механізмів.

Ще у вересні, одразу після того, як російському Президенту вдалося «переконати» свого вірменського колегу відмовитися від Асоціації із ЄС на користь Митного союзу, найбільш тверезі європейські політики пропонували опрацювати дієві економічні механізми захисту Києва від тиску Москви і навіть підписати Угоду про асоціацію та ЗВТ, не чекаючи Вільнюського саміту. Проте їх голоси залишилися не почутими ні у вересні, ні в середині листопада, коли після кількох візитів до Росії різко змінилася риторика Президента і Прем'єр-міністра України, які замість вже звичних заяв про економічні вигоди від євроінтеграції, почали говорити про необхідність значних витрат на модернізацію українських підприємств у відповідність до євростандартів і про відсутність пропозицій з боку ЄС щодо компенсацій за втрату російського ринку.

Заява голови представництва ЄС в Україні Яна Томбінського, що ЄС не має

намірів «платити борги України» чи «купувати її»¹, як і обурення єврокомісара Штефана Фюле щодо цифри в \$20 млрд. для адаптації українських підприємств до євростандартів², були не тими відповідями, які наближали сторони до підписання Угоди про асоціацію і ЗВТ. 26 листопада в інтерв'ю польському телеканалу «TVN24» Александер Квасньєвський визнав, що Євросоюз недооцінив важливості України для реалізації планів Володимира Путіна щодо створення Євразійського союзу, і що €20 млрд. – цілком припустима сума для ЄС, який на порятунок Греції витратив сотні мільярдів³.

Позиція української делегації на саміті у Вільнюсі, силовий розгін проєвропейської акції на київському Майдані Незалежності вранці 30 листопада, форсування переговорів із Москвою – всі ці чинники свідчать на користь того, що українська влада наразі не має намірів підписувати Угоду про асоціацію та ЗВТ із Євросоюзом взагалі. Хоча очевидним є і той факт, що для збереження поля для маневру В. Янукович ішов назустріч вимогам ЄС, що правда не в стратегічних, а в другорядних, тактичних питаннях. Варто пригадати хоча би звільнення із в'язниці колишніх урядовців, зокрема, Юрія Луценка, що мало продемонструвати прагнення подолати наслідки вибіркового правосуддя; зустріч В.Януковича із народними депутатами від Партії регіонів, на якій він переконував їх підтримати євроінтеграційні законопроекти; жовтневі візити Міністра закордонних справ Леоніда Кожари до країн Центральної Європи з метою обговорити перспективи розвитку двосторонніх відносин із врахуванням намірів України підписати Угоду про асоціацію та ЗВТ із Євросоюзом тощо.

Вірогідно, що **вибір українською владою зовнішньополітичного вектору найбільше залежав від двох взаємопов'язаних питань: економічної допомоги і перспективи зберегти повноваження після президентських виборів 2015 р.** Очевидно, що Москва змогла дати задовільні відповіді на ці обидва питання, приславши пильність Брюсселя демонстративно невиваженими публічними заявами радника російського Президента Сергія Глазьева, які стали ширмою для ефективних непублічних переговорів.

Шанс на поновлення співпраці України із Євросоюзом дала хвиля масових акцій громадян України, які обурилися зовнішньополітичним розворотом в бік Росії. Приїзд керівників зовнішньополітичних відомств країн ЄС на саміт ОБСЄ в Києві 5-6 грудня 2013 р. (попри прогнози про можливе бойкотування ними саміту) свідчить про готовність Європи продовжити діалог. Свої посередницькі послуги у налагодженні контакту між владою та протестувальниками запропонував генсек Ради Європи Торбйорн Ягланд, однак Міністр закордонних справ Леонід Кожара сказав, що наразі немає необхідності залучати представників міжнародних організацій для допомоги у вирішенні ситуації в Україні⁴.

Соціологічні дослідження свідчать, що більшість української молоді з усіх регіонів виступають за зближення із ЄС, а брутальний політичний та економічний тиск Росії значно збільшив число прихильників євроінтеграції і серед старшого покоління⁵. Тож **в перспективі європейський вибір України неминучий.** Питання лише в тому, **коли** це відбудеться – зараз чи за кілька років, і **як** це

¹ Посол ЄС: щоб дістати допомогу, Україна мусить реформуватись. -

http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2013/11/131116_tombinsky_reforms_hk.shtml

² Євросоюз не расслышал предложения Украины. - <http://kommersant.ua/doc/2352676>

³ Kwaśniewski o Ukrainie: cud się nie wydarzy, szukamy planu "B". - <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/kwasniewski-o-ukrainie-cud-sie-nie-wydarzy-szukamy-planu-b,374827.html>

⁴ Глава МЗС: міжнародна допомога поки не потрібна. - <http://www.pravda.com.ua/news/2013/12/6/7005230/>

⁵ DW-Trend: більшість українців - за вступ до ЄС. - <http://www.dw.de/dw-trend-більшість-українців-за-вступ-до-сс/a-17230854>; Европейский выбор Украины в контексте украинско-российских отношений. - <http://rb.com.ua/rus/projects/omnibus/8813/>

відбудеться – в мирний спосіб чи через громадянський конфлікт, який може бути спровокований в разі застосування сили.

Піддавшись на тиск Москви, Київ посилав поганий сигнал Брюсселю та іншим світовим столицям, що він більше поступливий до мови ультиматумів, ніж до публічних переговорів. Український експорт однаковою мірою залежить від ЄС і від Росії, тож санкції будь-якої сторони (Москви – за євроінтеграцію чи Брюсселя – за політичні репресії) можуть боляче вдарити по економіці. Голова Комітету Європарламенту у закордонних справах Ельмар Брок вже пригрозив заборонаю на в'їзд до ЄС чиновникам, причетним до розгону акції протесту на Майдані Незалежності⁶, хоча ще кілька днів тому єв्रो чиновники принципово відмовлялися говорити про можливість санкцій.

Україні та ЄС очевидно потрібний більш ефективний і більш відвертий діалог, ніж вони вели протягом останніх місяців. Україні необхідно зберегти громадянський мир, суверенітет і державність. А Євросоюзу потрібно навчитися ефективно переконувати своїх партнерів і не менш ефективно захищати їх від зовнішнього тиску, інакше угоди із Грузією та Молдовою також залишаться лише пафосними.

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ

27.11.2013. Євросоюз готовий обговорювати можливість тристоронніх переговорів у форматі Україна-ЄС-Росія

Європейський Союз на політичному рівні буде розглядати можливість тристоронніх переговорів Україна-ЄС-Росія під час саміту Східного партнерства у Вільнюсі.

"Це питання буде розглядатися лідерами ЄС на політичному рівні - на саміті. Там ми будемо політично говорити на цю тему", - заявила в середу у Брюсселі представник Європейської комісії Піа Аренкілде Хансен, відповідаючи на відповідне питання журналістів.

Відповідаючи на питання про можливість знову запевнити російського президента Володимира Путіна про те, що Угода про асоціацію з Україною не матиме негативного впливу на торговельно-економічні відносини, представник ЄК нагадала, що за останні кілька днів ЄС неодноразово висловлювався з цього приводу.

"Мені практично нічого додати до того, що ми вже сказали. У реальності, це вигравна для всіх ситуація, і з нашого боку немає жодного наміру підвищувати інші відносини", - нагадала вона.

Хансен також додала, що пропозиція про Угоду про асоціацію та глибоку і всеосяжну зону вільної торгівлі для України "залишається на столі".

На кілька днів раніше Україна запропонувала створити тристоронню комісію з ЄС та Росією.

28-29 листопада у Вільнюсі відбудеться саміт ЄС. На ньому очікувалося підписання Угоди про асоціацію з Україною. Для цього Україні залишалося прийняти кілька законопроектів і вирішити питання экс-прем'єра Юлії Тимошенко.

Останнім часом Київ демонстрував рішучість на шляху до євроінтеграції. Проте 9 листопада у Росії відбулася таємна зустріч президентів України та Росії, зміст якої залишається невідомим. Після цього українська влада різко змінила риторику.

21 листопада Рада відмовилася дозволити виїзд ув'язнених для лікування за кордон, що дозволило б звільнити колишнього прем'єр-міністра Юлію Тимошенко. Парламент відхилив усі шість законопроектів № 3461, 3479, 3453-а, 3526, 3599, 3596 на дану тему.

Після цього уряд України вирішив призупинити процес підготовки до підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Корреспондент.biz

⁶ ЄС пригрозив заборонаю на в'їзд винним у розгоні Євромайдану. - <http://www.unian.ua/news/610138-es-prigroziv-zaboronoyu-na-vjizd-vinnim-u-rozgoni-evromaydanu.html>

01.12.2013. Більдт і Сікорський про Україну: мирні протести - істинний прояв європейської суті

Глави МЗС Швеції та Польщі, а також міністр закордонних справ Німеччини закликають українську владу та протестувальників забезпечити мирний характер протестів.

Міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт та глава МЗС Польщі Радослав Сікорський опублікували спільну заяву із реакцією на масові акції протесту в Україні. "Як ініціатори "Східного партнерства" ми вражені, що так багато українців, не боячись холоднечі, протестують проти раптового рішення їхнього президента відмовитися від підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом", - ідеться в заяві, розміщеній на сайті МЗС Польщі у неділю, першого грудня.

Міністри нагадали, що ЄС і досі готовий підписати угоду з Україною і обіцяє допомогти в реалізації її положень. "Але за відсутності будь-яких доказів проведення економічних реформ, ми не втягуватимемося у безглузду суперечку за майбутнє України", - ідеться в заяві.

Більдт та Сікорський також погодилися з позицією президента Європейської Ради Германа ван Ромпея й голови Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу щодо того, що Україна сама має, а не під тиском Росії, вирішити, яким чином вона має співпрацювати Євросоюзом.

Міністри наголосили, що підтримують суверенітет України. "Ми закликаємо всіх зберегти мирний характер акції протесту в Києві. У мирному характері акцій протесту істинний прояв європейської суті. Ми переконані, що український народ реалізує свою мрію про європейське майбутнє", - заявили голови МЗС Польщі та Швеції.

Вестервелле закликає захистити мирних демонстрантів

Міністр закордонних справ Німеччини Гідо Вестервелле, у свою чергу, теж закликав український уряд забезпечити право громадян на мирні зібрання й захистити мирні демонстрації від залякування й насильства. Те, що люди в Києві та інших містах України виходять на вулиці, виступаючи таким чином за європейське майбутнє країни, є їхнім цілковитим правом, наголосив міністр закордонних справ Німеччини Гідо Вестервелле.

"Ми підтримуємо їхнє бажання щодо якомога швидшого зближення України з Європейським Союзом, - заявив Вестервелле. - Наша пропозиція залишається чинною". Текст заяви опублікували в неділю, першого грудня, на інтернет-сторінці німецького зовнішньополітичного відомства. Звертаючись до українського державного керівництва, він нагадав також про головування України в Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Для уряду в Києві, заявив він, це мало б стати особливим стимулом, аби поважати наші спільні європейські цінності.

ЄС засудив побиття протестувальників

Нагадаємо, що в суботу, 30 листопада, верховна уповноважена ЄС з питань зовнішньої політики й політики безпеки Кетрін Ештон та комісар ЄС з питань розширення й політики сусідства Штефан Фюле піддали критиці "невиправдане використання сили з боку міліції" в українській столиці. У своїй спільній заяві вони звернули увагу на те, що демонстранти лише "в сильній і безпрецедентній формі проявляли свою підтримку політичній асоціації та економічній інтеграції України з ЄС.

Ештон та Фюле нагадали, що Україна нині головує в Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) і п'ятого грудня планує провести в Києві зустріч Ради міністрів країн ОБСЄ. З огляду на це Україна повинна "повністю дотримуватися своїх зобов'язань щодо поваги свободи думки й права на мирні зібрання". ЄС також закликав українське керівництво провести розслідування подій, які сталися в ніч на 30 листопада в Києві й притягнути до відповідальності причетних до застосування сили проти мирних демонстрантів.

DW.DE

02.12.2013. Фюле вважає, що ситуацію в Україні має бути вирішено мирним шляхом

Єврокомісар закликав учасників демонстрації уникати відкритого протистояння, а владу й опозицію негайно почати переговори.

Розбіжності між урядом і опозицією в Україні має бути вирішено мирним шляхом. Про це заявив комісар з питань розширення Європейського Союзу Штефан Фюле у своєму Twitter.

"Обидві сторони повинні розпочати негайний діалог", - написав він. Фюле засудив застосування насильства під час протестних акцій і закликав як правоохоронні органи, так і учасників демонстрації уникати відкритого протистояння.

Раніше повідомлялося про те, що Євросоюз може ввести адресні санкції проти конкретних осіб, винних у застосуванні сили в Києві.

Нагадаємо, на мітинг у центрі Києва 1 грудня зібралося понад 200 тис. осіб. Мітингувальники захопили будівлю Київської міської ради та Будинку профспілок.

Кілька тисяч осіб вирушили на вулицю Банкову до будівлі Адміністрації президента. При цьому мітингувальники намагалися бульдозером прорвати оточення міліції. Міліція застосувала слезогінний газ, а також світлозвукові гранати.

У свою чергу мітингувальники кидали у міліціонерів пляшки і каміння. Під час спроб штурму Адміністрації президента було травмовано 15 працівників міліції.

В опозиції заявили, що учасники мирної акції протесту не штурмували Банкову і назвали те, що відбувається, провокацією влади. Незабаром "Беркут" витіснив мітингувальників з Банкової, застосувавши при цьому силу.

Дзеркало тижня

СХІДНЕ ПАРТНЕРСТВО

25.11.2013. Пропозиція ЄС підписати Угоду про асоціацію з Україною залишається на столі - заява Баррозу і Ромпея

Президент Європейської комісії Жозе Мануель Баррозу і президент Ради Євросоюзу Херман ван Ромпей виступили зі спільною заявою щодо України, в якій констатували, що пропозиція про підписання Угоди про асоціацію з Києвом залишається у силі. Про це йдеться в спільній заяві президента Європейської комісії і президента Ради Євросоюзу, передає УНН.

“Відносно рішення України тимчасово припинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію, включаючи глибоку і всеохоплюючу зону вільної торгівлі, позиція Європейського Союзу залишається чіткою: пропозиція підписати безпрецедентну угоду — на столі. Тут необхідна політична воля українського керівництва, рішучі дії і відчутний поступ на умовах, викладених у грудні 2012 року. Україна уже досягла важливого поступу. Ми переконані, що підписання Угоди про асоціацію та створення ГВЗВТ, найбільш амбіційна угода, яку коли-небудь пропонував Євросоюз, і яка може забезпечити найкращу підтримку економічної ситуації в Україні, впровадження реформ, модернізацію та побудову процвітаючого та стабільного майбутнього для усіх українців. ЄС твердо стоїть на тому, щоб бути більш відкритими та надавати підтримку тим, хто готовий до реформ та модернізації”, — написано у тексті заяви Ж.М.Баррозу та Г. Ван Ромпея щодо України.

Керівництво ЄС зазначає, що визнає зовнішній тиск на Україну, але наголошує, що “короткострокові міркування не повинні ставитися вище за довгострокові вигоди, які принесе це партнерство”.

Ромпей та Баррозу підкреслили, що примушувати Україну вибирати між Євросоюзом та будь-яким іншим регіональним утворенням вони не будуть.

У контексті українського Євромайдану Баррозу та Ромпей у своїй заяві заявили, що українські громадяни чітко висловили свою позицію щодо Угоди з ЄС.

“Українські громадяни в останні дні знову показали своє розуміння історичного моменту Асоціації з Європою”, — йдеться у заяві.

При цьому вони не схвалили позицію та дії Росії у цьому питанні, наголосивши, що тісніші відносини України та ЄС не несуть шкоду для інших партнерів, зокрема для Росії.

Керівництво ЄС висловило сподівання на те, що саміт у Вільнюсі буде важливим моментом для покращення відносин із країнами Східного Партнерства.

УНН

29.11.2013. Україна і ЄС зобов'язалися пізніше підписати Угоду про асоціацію

У підсумковій декларації, прийнятій за підсумками Вільнюського саміту Східного партнерства, йдеться, що Україна та ЄС взяли до уваги позиції один одного і продовжують підтримувати зобов'язання підписати угоду про асоціацію.

Декларація називається "Східне партнерство: дорога вперед". Про це повідомляє "Інтерфакс-Україна".

Зокрема, в декларації зазначається, що учасники саміту відзначили рішення українського уряду тимчасово призупинити процес підготовки для підписання угоди про асоціацію та глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Вони також відзначили безпрецедентну публічну підтримку політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС.

Україна та ЄС підтвердили свої зобов'язання підписати Угоду про асоціацію на основі рішучих дій і відчутного прогресу в трьох сферах, зазначених на саміті Україна -ЄС у 2013 році. У цьому відношенні вже був досягнутий важливий прогрес.

У документі також вказується, що "учасники саміту підкреслюють, що майбутня ефективна імплементація угод про асоціацію, і де це необхідно, глибокої і всеохоплюючої ЗВТ, що супроводжується реформами, наблизить країни до європейського законодавства та стандартів, що

в свою чергу призведе до поступової економічної інтеграції партнерів на внутрішній ринок ЄС, і тому створить спільний економічний простір".

Сторони мають намір розглянути на наступному саміті "можливі подальші кроки, які можуть бути зроблені щодо економічної інтеграції для того, щоб створити економічний простір у світлі імплементації відповідних частин цієї декларації та Угод про асоціацію, включаючи ЗВТ". У зв'язку з цим Єврокомісія пропонує провести глибоке вивчення цього питання до наступного саміту.

Учасники саміту погодилися з тим, що таке амбітне довгострокове бачення асоціації між партнерами та ЄС є бажаним, і " внесе свій внесок у довгострокову мету побудови широкого спільного простору економічного благополуччя, яке базуватиметься на правилах СОТ і суверенному виборі всієї Європи і за її межами".

Учасники Вільнюського саміту оцінили прогрес Східного партнерства з часу Варшавського саміту, що пройшов у вересні 2011 року, і домовилися про амбітний порядок денний на майбутнє. У цьому контексті вони підкреслили важливість імплементації схвалених зобов'язань, зокрема, у сфері політичних, економічних і соціальних реформ. Учасники саміту підтвердили важливість, яку вони надають Східному партнерству, заснованому на взаємних інтересах і зобов'язаннях, так само як і на загальній відповідальності, диференціації.

Визнаючи і вітаючи досягнутий прогрес, вони також закликають, що ще багато чого має бути зроблено для вирішення існуючих проблем на шляху демократії, поваги основних свобод і верховенства права. У цьому відношенні учасники саміту наголосили, що прогрес у відношенні тих загальних цінностей може бути досягнутий за допомогою зміцнення ефективності та незалежності судової системи, ефективної боротьби з корупцією, впровадження реформ державного управління.

Учасники саміту домовилися, що досягнення більш тісної співпраці між ЄС та країнами Східного партнерства є важливим для того, щоб гарантувати стабільність і добробут всієї Європи. Рішення конфліктів, побудова довіри і добросусідських відносин є важливим для економічного і соціального розвитку та співробітництва в регіоні.

Учасники вітають крок вперед, досягнутий у створенні амбітних нових угод про асоціації, включаючи глибоку і всеосяжну зону вільної торгівлі між ЄС та деякими країнами - партнерами. Згідно з декларацією, ці угоди спрямовані підтримувати далекосяжні політичні та соціально-економічні реформи, а також спростити просування країн у напрямку ЄС, його правил і стандартів.

Учасники саміту вітають прогрес, досягнутий у переговорах про Угоду про асоціацію з Азербайджаном і, ґрунтуючись на існуючих двосторонніх конструктивних відносинах, закликають до подальшого їх продовження. ЄС залишається готовий почати переговори щодо глибокої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, як частини угоди про асоціацію.

Учасники саміту підкреслюють, що в майбутньому ефективна реалізація угод про асоціацію і поглиблених і всеосяжних зон вільної торгівлі разом з реформами призведе до всебічного наближенню законодавства та стандартів країн-учасників Східного партнерства до ЄС, що призведе до їх поступової економічної інтеграції у внутрішній ринок ЄС і, отже, до створення економічної зони. Вони також зобов'язуються розглянути на наступному саміті можливі подальші кроки для посилення економічної інтеграції.

У декларації наголошується, що зростаючі відносини між ЄС та східноєвропейськими партнерами в галузі економічної інтеграції можуть істотно зміцнити міжнародну конкурентоспроможність Європи та сприяти сталому і всеосяжному зростанню, а також створенню робочих місць. Інтенсивні і послідовні заходи з проведення реформ служать загальному інтересу, допомагаючи країнам Східної Європи рухатися вперед до побудови глибокої та стійкої демократії, де переважають ефективне управління та верховенство права, а економіки розвиваються на ринкових принципах на підтримку справедливого та сталого розвитку. Учасники саміту підкреслюють, що ця амбітна повістка дня вимагає залучення більш широкого суспільства, і тому вони вітають більш широку участь парламентів, громадянського суспільства, місцевих і регіональних влад, бізнес-кіл та інших зацікавлених сторін в порядку денному саміту Східного партнерства.

Учасники саміту погоджуються з вищевказаними загальними політичними принципами партнерства на період наступних двох років. Ця заява разом з новими повістками асоціації та іншими існуючими та майбутніми документами, регулюючими двосторонні відносини, і робочими програмами багатосторонніх платформ, формують чіткий план дій для Східного партнерства в 2014-2015 роках.

Нагадаємо, Україна не підписала угоду про асоціацію з ЄС на саміті Східного партнерства у Вільнюсі.

В інтерв'ю українським телеканалам Віктор Янукович заявив, що буде готовий підписати угоду про асоціацію тоді, коли умови підписання влаштовуватимуть обидві сторони.

У свою чергу представники ЄС наголошують, що пропозиція підписати угоду з Україною залишається в силі.

ІНШІ ПОДІЇ ЄС**28.11.2013. Як змінилася економіка Польщі і Прибалтики після підписання асоціації з ЄС**

За словами Єврокомісара з питань розширення та політики добросусідства Штефана Фюле, Україні необхідно проводити реформування та модернізацію. Таким чином, угода з ЄС пропонує лише план реформ і допомогу з боку Євросоюзу, щоб ці реформи не були такими болючими.

"Також майте на увазі, що ви зможете захистити чутливі частини своєї економіки після створення ЗВТ: для цього передбачений 10-річний перехідний період", - додав він, пише "Сьогодні".

Фюле також зазначив, що після підписання асоціації з Європейським Союзом жодна країна не відчула спаду і економічних проблем.

"Естонія є частиною зони євро, через пару тижнів приєднається і Латвія. Економіка Литви була і є однією з найбільш швидкозростаючих в ЄС, вона займає 17-е місце в світі за індексом легкості ведення бізнесу. Взяти тільки вашого сусіда - Польщу. У 1990 році польський і український ВВП на душу населення були майже однакові. Рухаючись по тому ж шляху, що і зараз Україна, намагаючись підписати Угоду про асоціацію, вже до 1995-го польський показник ВВП на душу населення був майже в чотири рази вищий, ніж в Україні", - повідомив Єврокомісар.

Штефан Фюле заявив про те, що загальний обсяг іноземних інвестицій в Україну впав на 42%, в той час як у Польщі він виріс на 66%.

"В Україні є всі перспективи повторити подвиг свого західного сусіда. У всіх країн Європи, які підписали Угоди про асоціацію з ЄС на початку 90-х, ВВП на душу населення зріс на 57%, інвестиції на душу населення - на 61%, а експорт - на 65%. Все це сталося ще до того, як їм дали ясну перспективу вступу в ЄС. І хоча в нинішньому тексті немає згадки про перспективу членства в ЄС для України, сама по собі Угода призначена наблизити Україну до ЄС політично, і інтегрувати в економічному плані: знизити торгові бар'єри, підвищити рівень ВВП, допомогти побороти корупцію і поліпшити інвестиційний клімат. Все це згодом призведе до збільшення робочих місць і підвищення заробітної плати", - заявив він.

Укрбізнес

28.11.2013. Молдова та Євросоюз затвердили угоду про асоціацію

Молдова і ЄС парафували угоду про асоціацію Молдова і Європейський Союз парафували угоду про асоціацію. Урочистий захід відбувся у Вільнюсі на саміті Східного партнерства.

Молдовська влада поставила підписи на кожній з більш ніж 900 сторінок тексту. При цьому Молдова і ЄС сподіваються підписати Угоду про асоціацію не пізніше осені 2014 року.

Крім того, у Кишиневі сподіваються, що в ці ж терміни буде ухвалено рішення про лібералізацію візового режиму для молдовських громадян.

Нагадаємо, сьогодні також відбулося технічне парафування угоди про асоціацію між Грузією і Євросоюзом.

TCH.ua

УКРАЇНА – НАТО

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

НАТО СТУРБОВАНЕ ЗГОРТАННЯМ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ УКРАЇНИ І МОЖЛИВИМ ВТРУЧАННЯМ РОСІЇ

Зміна зовнішньополітичного вектору Києва та масові акції протестів громадян України проти згортання курсу євроінтеграції викликали жваве обговорення в штаб-квартирі НАТО у Брюсселі. Вже 1 грудня Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен фактично висловив підтримку прагненням протестувальників і закликав владу не вдаватися до сили: «Сьогодні ввечері в Києві багато українців продовжують демонструвати свою тверду підтримку тісніших відносин своєї країни із Європейським Союзом... Я закликаю Україну, яка головує в ОБСЄ, повною мірою виконувати свої міжнародні зобов'язання щодо поваги до свободи вираження думок і зборів»⁷.

3 грудня ситуацію в Україні обговорили міністри закордонних справ держав – членів НАТО на засіданні Північноатлантичної ради. У своїй заяві вони засудили «надмірне застосування сили проти мирних демонстрантів» і закликали «Україну, яка головує в ОБСЄ, повною мірою виконувати свої міжнародні зобов'язання і забезпечити свободу слова і зборів». У заяві було відзначено, що «суверенна, незалежна і стабільна Україна, віддана демократії та верховенству права, є ключем до євроатлантичної безпеки»⁸. Згадка про важливість **суверенної і незалежної України для євроатлантичної безпеки**, очевидно, була не просто дипломатичним реверансом, а натяком Москві, що спроби втручання РФ до внутрішніх справ України НАТО вважатиме загрозою власній безпеці. Обговорення міністрами закордонних справ НАТО можливої реакції Альянсу в разі, якщо Росія направить своїх силовиків для придушення протестів в Україні, обурило керівника МЗС РФ Сергія Лаврова, який заявив, що Росія не має намірів втручатися у внутрішні справи України⁹.

Держсекретар США Джон Керрі у своєму виступі перед пресою у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі 3 грудня прямо закликав українську владу прислухатися до думки народу: «Ми закликаємо український уряд прислухатися до голосів свого народу, який хоче жити в умовах свободи, відкритих можливостей і процвітання... Ми стоїмо на боці переважної більшості українців, які хочуть бачити це майбутнє для своєї країни... І я з нетерпінням чекаю візиту до України,

⁷ Statement by the NATO Secretary General on events in Ukraine. - http://www.nato.int/cps/en/natolive/news_105302.htm

⁸ NATO Foreign Ministers' statement on Ukraine. - http://www.nato.int/cps/en/natolive/news_105435.htm

⁹ Лавров: Россия не вмешивается в ситуацию в Украине. - <http://www.golos-ameriki.ru/content/lavrov-ukraine/1803549.html>

коли вона теж повернеться на шлях європейської інтеграції та економічної відповідальності. І ми говорили дуже чітко про наше бажання побачити, що народу України вдалося змусити своїх керівників виконувати його прагнення – мирним шляхом, без насильства, якому не повинно бути місця у сучасній європейській державі»¹⁰.

Слід відзначити, що 4 грудня в Брюсселі Глава Місії України при НАТО Ігор Долгов взяв участь в засіданні міністрів закордонних справ країн-контрибуторів операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані, яке пройшло під головуванням Андреса Фог Расмуссена. На прес-конференції по завершенню заходу Ігор Долгов заявив, що «Україна цілком задоволена конструктивним партнерством з НАТО» і планує нарощувати співпрацю, зокрема, в галузі стандартизації, військової освіти, «Розумної оборони» (Smart Defence). І.Долгов також висловив надію на можливість приєднання до проектів, які зможуть задіяти потужності оборонно-промислового комплексу України¹¹.

Втім, **цілком очевидно, що ні про яке поглиблення співпраці із НАТО, і тим паче – про розміщення країнами Альянсу замовлень на підприємства українського ВПК не йтиметься в разі згортання курсу євроінтеграції і повернення України на орбіту впливу Росії.**

ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ

23.11.2013. В Брюсселі відбулося засідання Спільної робочої групи Україна–НАТО з питань військової реформи

22 листопада 2013 року в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі відбулося чергове засідання Спільної робочої групи Україна–НАТО з питань військової реформи у форматі ключової групи.

Делегацію України на заході очолив директор Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони генерал-майор І.Толок.

В ході засідання розглянуто стан та перспективи розвитку військової освіти в Україні, а також заходи з її реформування з урахуванням положень Державної комплексної програми реформування та розвитку Збройних Сил України до 2017 року, напрями можливої допомоги з боку Альянсу.

Стороною НАТО відзначено успішний початок реалізації Дорожньої карти співробітництва України та НАТО з питань реформування системи військової освіти України на 2013–2016 роки та підтверджено готовність до продовження практичної взаємодії на цьому напрямі. Учасники засідання підтримали рішення щодо продовження надання Альянсом допомоги нашій державі у реалізації її планів реформування та розвитку Збройних Сил України.

В рамках візиту до штаб-квартири НАТО українська делегація також зустрілася із Заступником Генерального секретаря НАТО з питань політики та безпеки Т.Стаматопулосом, представниками Міжнародного секретаріату та Міжнародного військового штабу Альянсу.

Місія України при НАТО

25.11.2013. Генсек НАТО сподівається, що Україна колись таки підпише асоціацію

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен розчарований призупиненням підготовки до підписання Угоди про асоціацію Україна–ЄС, але сподівається, що це відбудеться пізніше.

Про це глава Альянсу заявив в ексклюзивному інтерв'ю кореспонденту Укрінформу у Брюсселі.

«Так, звичайно, ми зацікавлені (в укладанні Угоди про асоціацію Україна–ЄС - авт.). Я хочу наголосити, що ми не втручаємося у процес ухвалення рішень в Євросоюзі. Але з огляду на питання безпеки, я би вітав підписання Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом. І я дуже розчарований тим фактом, що це не вдасться зробити на саміті у Вільнюсі. Але я сподіваюся, що це буде зроблено пізніше», - сказав генсек НАТО.

При цьому він наголосив, що співпраця України з НАТО триватиме.

¹⁰ Держсекретар США закликав українську владу дослухатися до думки народу. -

<http://www.unian.ua/news/609444-derjsekretar-ssha-zaklikav-ukrajinsku-vladu-dosluhatися-do-dumki-narodu.html>

¹¹ Україна задоволена партнерством з НАТО. - <http://tyzhden.ua/News/95738>

Повна версія інтерв'ю з Генеральним секретарем НАТО буде опублікована на сайті УкрІнформу пізніше.

УкрІнформ

28.11.2013. У штаб-квартирі НАТО відбулося засідання Військового комітету Україна-НАТО на рівні військових представників

28 листопада 2013 року, у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі відбулося засідання Військового комітету Україна-НАТО на рівні військових представників.

Під час засідання були розглянуті питання поточного стану і перспектив участі підрозділів Збройних Сил України в операціях під проводом Альянсу та Силах реагування НАТО, а також реформування та розвитку системи управління Збройних Сил України.

Військових представників держав-членів Альянсу поінформували стосовно участі національних контингентів та персоналу в операціях з підтримання миру та безпеки під проводом НАТО в Косово, Афганістані, акваторії Середземного моря та Індійського океану.

Військовий представник Місії України при НАТО генерал-майор Анатолій Петренко довів позицію керівництва Збройних Сил України щодо можливих внесків Збройних Сил України до Сил реагування НАТО у 2015-2016 роках.

Перший заступник начальника Головного командного центру Збройних Сил України генерал-майор Олександр Сирський ознайомив учасників засідання з основними завданнями та структурою системи управління ЗС України, напрямками її розвитку, організацією системи реагування на ситуації кризового характеру. Також він розповів про управління визначеними силами і засобами, порядок здійснення контролю за діяльністю національних контингентів у ході участі в операціях з підтримання миру та безпеки. Крім того, генерал-майор Олександр Сирський поділився досвідом щодо порядку впровадження кращих військових стандартів та наголосив на перспективних напрямках співпраці.

Військові представники країн Альянсу підтримали прагнення української сторони до реформування та подальшого розвитку системи управління Збройних Сил України в контексті підвищення ефективності її функціонування і запровадження сучасних цифрових технологій обміну та обробки інформації, а також впровадження кращих військових стандартів у системи оперативного планування та управління військами (силами).

Місія України при НАТО

02.12.2013. Генсек НАТО закликав владу і демонстрантів у Києві утриматися від насильства

Генсек НАТО нагадав українцям, що застосування сили не є способом вирішення конфліктів у демократичному суспільстві. Політики ЄС закликають до діалогу і не виключають дострокових виборів в Україні.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен звернувся до уряду України та учасників акції протесту із закликом утриматися від застосування сили. "Я закликаю усі сторони відмовитися від насильства за будь-яких умов", - ідеться в його заяві, опублікованій увечері першого грудня у Брюсселі.

За словами генсека, Північноатлантичний Альянс поважає "усіх українців та ідеали української нації", а також "право народу усюди виражати свої погляди демократичним шляхом". Однак застосування сили "не є способом вирішення політичних конфліктів у демократичному суспільстві", цитує слова Расмуссена інформаційне агентство дpa.

ЄС закликає до діалогу

Єврокомісар з питань розширення та політики сусідства Штефан Фюле закликав українців до пошуку мирного виходу із ситуації, що склалася у країні. "Розбіжності мають бути вирішені мирно. Закликаю до негайного діалогу", - написав політик на своїй сторінці у Twitter.

Голова комітету у закордонних справах Європарламенту Ельмар Брок висловився щодо можливості проведення позачергових виборів в Україні, повідомляє у понеділок, другого грудня, агентство дpa із посиланням на німецьку радіостанцію Deutschlandfunk. Брок сподівається, що президент України Віктор Янукович серйозно сприймає демонстрантів і відкриє для України шлях до Європи. "Якщо це може бути пов'язане із достроковими виборами, тим краще", - сказав політик у понеділковому інтерв'ю. Він підкреслив, що українці вважають курс Європейського Союзу у багатьох сферах правильним і почуваються обманутими Віктором Януковичем.

DW.DE

04.12.2013. Глава Місії України при НАТО Ігор Долгов взяв участь в засідання міністрів закордонних справ країн-контрибуторів МССБ в Афганістані

4 грудня 2013 року Глава Місії України при НАТО, Посол Ігор Долгов взяв участь в засідання міністрів закордонних справ країн-контрибуторів операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан (МССБ).

Засідання пройшло під головуванням Генерального секретаря НАТО Андреса Фог Расмуссена в рамках щорічних заходів НАТО на рівні міністрів закордонних справ, які відбулися в штаб-квартирі Альянсу 3-4 грудня ц.р.

Під час засідання обговорено сучасний стан та ближчі перспективи розвитку політичної та безпечної ситуації в Афганістані, результати діяльності МССБ, прогрес розвитку Афганської національної армії, умови започаткування майбутньої дорадчо-тренувальної місії НАТО в Афганістані під назвою «Рішуча підтримка», хід підготовки до президентських виборів в Афганістані в 2014 році тощо.

Крім міністрів закордонних справ країн-контрибуторів, у заході взяли участь цивільне та військове керівництво Альянсу, в.о. Міністра закордонних справ Афганістану Зарар Османі, Міністр внутрішніх справ Афганістану Мохамед Даудзай, Високий Представник ЄС із закордонних справ та безпекової політики Кетрін Ештон, Спеціальний представник ООН з питань Афганістану Ян Кубіш.

Місія України при НАТО

04.12.2013. Україна задоволена партнерством з НАТО

Україна задоволена конструктивним партнерством з НАТО. Про це заявив представник України в НАТО Ігор Долгов на прес-конференції по завершенню зустрічі країн-учасниць Міжнародних сил сприяння безпеці (ISAF) в Афганістані, серед яких і Україна, де обговорювалися плани на 2014 рік, коли планується виведення міжнародного контингенту з Афганістану, повідомляє кореспондент Тиждень.ua.

«Завданнями нової місії в Афганістані (службу мають продовжити 30 українців – Ред.) після 2014 року буде надання допомоги в підготовці, тренуваннях – це ті галузі, де в нас є досвід і вже працюють фахівці зі знешкодження саморобних вибухових пристроїв, експлуатації гелікоптерів і медпрацівники. Тому ми вже почали не тільки переговори, а й практичну взаємодію з Італією і Німеччиною – після завершення операції ISAF наші представники продовжуватимуть службу на територіях, за які відповідатимуть саме ці дві країни. Далі ми будемо дивитися на запити, які надходять з Афганістану, і дивитися, наскільки ми можемо бути корисними там», - прокоментував він.

«Україна цілком задоволена конструктивним партнерством з НАТО», - підсумував Долгов.

«Ми очікуємо кілька помітних подій у співпраці між Україною і НАТО, зокрема оцінки імплементації Річної національної програми у 2013 році і представлення плану на наступний рік», - додав Долгов.

Крім того, за словами Долгова, очікуються засідання комітету зі спеціальним представником України з питань Близького Сходу, а також регулярні зустрічі на високому рівні щодо військової реформи.

Відкрито і нові напрямки співпраці з НАТО.

«Йдеться про співпрацю в галузі стандартизації, військової освіти, подальший інтерес України до участі в програмах Розумної оборони (Smart Defence). Ми вже започаткували перший такий проект в напрямку військово-морської оборони, але нас більше цікавило б приєднатися до проектів програми, орієнтованих на оборонно-промисловий комплекс України і використання його потужності», - сказав Долгов.

Втім, більшість питань стосувалися нинішньої ситуації в Україні і підписання Угоди про асоціацію з ЄС. «Зрозуміло, що українська сторона не має наміру обговорювати документ (Угоду про асоціацію – Ред.)», - відповів Долгов на запитання преси про інформацію щодо прохання Януковича до Жозе Мануеля Баррозу переглянути деякі аспекти Угоди. Обговорювати планують додаткові елементи, які забезпечать фінансові та економічні засоби для перехідного періоду в Україні після підписання, прокоментував він.

Тиждень.ua

05.12.2013. РФ: заява НАТО щодо України створює збочену картину подій

Заява НАТО щодо України створює збочену картину подій, що відбуваються в країні, вважає голова МЗС Росії Сергій Лавров. У заяві Північноатлантичного альянсу щодо ситуації в Україні йдеться про необхідність діалогу та неприпустимість силового розгону демонстрацій.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен: “Ми пильно стежимо за ситуацією в країні, ми засуджуємо використання надмірної сили, закликаємо всі сторони утриматися від насильства. Ми закликаємо уряд і опозицію почати діалог і процес реформ. <...> Україна залишається важливим партнером НАТО. Наше партнерство продовжиться на підставі цінностей демократії, прав людини і верховенства права. НАТО як і раніше налаштоване підтримувати процес реформ в Україні”.

“Я не знаю, навіщо НАТО приймає такі заяви, не знаю, навіщо пан Фог Расмуссен, генеральний секретар НАТО, відповідає на запитання – чи може Росія ввести війська в Україну? Не знаю, навіщо такі запитання задаються. По-моєму, це створює збочену картину”, – заявив голова МЗС РФ Сергій Лавров журналістам.

Зі слів міністра, подібного роду сигнали “можуть викликати в запалених мізках зовсім неправильне розуміння того, що відбувається”. “Ми виходимо з того, що це внутрішня справа України”, – додав дипломат.

Голови МЗС РФ і країн-членів НАТО під час міністерського засідання Ради Росія – НАТО також обговорили можливість координувати дії у відповідь на загрозу безпеці їх дипломатичних представництв в охоплених кризою країнах.

З його слів, Москва “сподівається, що “розумна оборона” в рамках НАТО не створюватиме проблем у відносинах між країнами”.

Finance.ua

НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ

26.12.2013. Расмуссен може головувати на саміті НАТО, незважаючи на завершення мандата

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен, повноваження якого завершуються 31 липня 2014 року, не виключає свого головування на наступному саміті Альянсу у вересні.

Про це Расмуссен сказав власному кореспондентові Укрінформу у Брюсселі.

«Рішення про це ще не ухвалено. Але я можу сказати: якщо члени НАТО звернуться із проханням до мене завершити підготовку до саміту і головувати на ньому у вересні, то я, ймовірно, скажу: «Так». Такий варіант можливий, але побачимо», - заявив генсек Альянсу, нагадавши, що його п'ятирічні повноваження на цій посаді завершуються 31 липня 2014 року.

Говорячи про перспективи обрання нового керівника НАТО, Расмуссен зазначив, що це питання формально ще не розглядалося.

«Процес визначення мого спадкоємця ще не розпочався. Є ще багато часу. І немає сумніву, що союзники погодять гідну кандидатуру нового глави альянсу», - сказав він.

Расмуссен також зауважив, що ще не визначив, чим займатиметься після завершення мандата на посту генсека НАТО.

«Я навіть ще не думав про це. Адже на сьогодні повністю зосереджений на підготовці саміту НАТО наступного року. Не уявляєте, скільки це клопоту. Тому я ще не розпочав обмірковувати, що ж буде далі», - підкреслив Расмуссен.

Як повідомляв Укрінформ, наступний саміт НАТО відбудеться 4-5 вересня 2014 року у Південному Уельсі (Велика Британія).

УкрІнформ

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

ЗА ДОПОМОГОЮ НЕПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ РОСІЯ НАМАГАЄТЬСЯ ФОРМУВАТИ ПОРЯДОК ДЕННИЙ ДЛЯ УКРАЇНИ. ЗНАЧНИХ ФІНАНСОВИХ ВЛИВАНЬ ОЧІКУВАТИ НЕ ВАРТО

Після провалу євроінтеграційного напрямку, українська влада розраховувала заручитися економічною підтримкою Китаю, який міг би збалансувати тиск Москви, що посилювався. За підсумками візиту Віктора Януковича до КНР 3-6 грудня 2013 р., його прес-служба повідомила про підписання Договору про дружбу і співробітництво між Україною і КНР, Спільної декларації про подальше поглиблення відносин стратегічного партнерства, Міжурядової угоди про економіко-технічну співпрацю, а також ряду угод та меморандумів, що мають на меті посилити позиції українських виробників на китайському ринку¹². Зокрема, йдеться про розширення експорту української сільськогосподарської продукції до КНР, реалізацію проектів у галузі відновлюваної енергетики, можливих замовлень для вітчизняних підприємств АТ «Мотор Січ» та ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», які сьогодні критично залежать від російського ринку. Китайська сторона також висловила намір вкласти інвестиції у **будівництво глибоководного порту в Криму та будівництво заводів з виробництва синтетичного газу в Україні**, що дозволить щорічно заощаджувати до 4 млрд. кубометрів природного газу¹³. Прес-служба В.Януковича цитує його слова, що сума китайських інвестицій, за попередніми підрахунками, становитиме близько \$8 млрд.¹⁴

Однак, окрім обіцяних інвестицій, Україна потребує кредитних ресурсів, які допомогли би втримати економічну ситуацію протягом найближчих місяців і років. Експерти припускають, що Москва попросила Пекін утриматися від фінансової допомоги Києву. За таких умов, єдина надія української влади

¹² У Пекіні підписано низку українсько-китайських документів. - <http://www.president.gov.ua/news/29691.html>

¹³ У ході державного візиту Президента України Віктора Януковича до Китайської Народної Республіки Міністр енергетики та вугільної промисловості України Едуард Ставицький підписав Угоду з Китайською національною хімічною інжиніринговою корпорацією та її дочірньою компанією "Вухуань Інжиніринг". - http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/publish/article?art_id=257271&cat_id=35109

¹⁴ Україна та Китай переходять до практичної реалізації спільних проектів у різних галузях економіки - Віктор Янукович. - <http://www.president.gov.ua/news/29692.html>

залишається на Росію, яка, як показує досвід Білорусі, не надто схильна до щедрості по відношенню до партнерів, що не мають іншого вибору. Тим більше, що економічна ситуація в самій Росії залишає бажати кращого.

Про усвідомлення Москвою переваг своїх переговорних позицій свідчать слова близького до Кремля головного редактора журналу «Росія в глобальній політиці» Федора Лук'янова: «На тлі політичної кризи, яка розгорілася, якщо ще й буде економічний обвал, – а він цілком імовірний, – це означає кінець влади Януковича точно. Тому йому треба розуміти, що готова запропонувати Росія і як скоро вона готова це запропонувати»¹⁵. Інший провладний російський політичний оглядач Михайло Ростовський на сайті «РИА Новости» радить Кремлю не спішити на допомогу В.Януковичу: «Пытаясь перехитрить всех, Виктор Янукович перехитрил сам себя... Россия не должна суетиться и бросаться на помощь ослабевшему Януковичу... даже если Янукович пойдет ко дну, аргументы России останутся такими же сильными и убедительными»¹⁶.

6 грудня, по дорозі із Китаю до України, Віктор Янукович залетів до Сочі, де провів робочу зустріч зі своїм російським колегою Володимиром Путіним. Традиційна відсутність офіційної інформації щодо деталей переговорів породила масу чуток в українських та світових ЗМІ, що мова могла йти про приєднання України до Митного союзу та передачу Росії ряду стратегічних підприємств в обмін на кредит і знижку на газ. Цю інформацію спростували прес-служби В.Януковича і В.Путіна, які повідомили, що приєднання України до Митного союзу не обговорювалося, натомість мова йшла про розвиток співпраці у промисловості, високотехнологічних галузях, фінансово-кредитній та енергетичній сферах. Зокрема, про це заявив прем'єр-міністр Микола Азаров, натомість: «Вже підготовлена “дорожня карта” відновлення повноцінного співробітництва, і я сподіваюся, що після вчорашніх переговорів знято практично всі основні спірні питання. Інша важлива тема зустрічі двох президентів: підготовка до завершальних переговорів щодо газової проблематики»¹⁷.

Цілком очевидно, що яким би не був зміст переговорів із Росією, позиції української сторони будуть значно сильнішими за умов, коли Київ матиме простір для зовнішньополітичного маневру. Такий простір може дати лише відновлення повноцінних переговорів із Європейським Союзом та мирне врегулювання внутрішньополітичної кризи. Досвід Польщі та краї Балтії показує, що **Росія тисне лише доти, доки не переконується, що тиск не діє. У разі ж підписання Україною Асоціації та ЗВТ із ЄС, російський та китайський бізнес будуть серед перших, хто захоче інвестувати мільярди в державу, яка матиме відкритий доступ до найбільшого у світі європейського ринку.**

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

25.11.2013. Кабмін проводить нараду щодо євроінтеграції

Зараз у будівлі уряду України триває нарада прем'єра Миколи Азарова з міністрами, під час якої також розглядатимуться питання євроінтеграції України. Про це в ексклюзивному коментарі УНН повідомив прес-секретар прем'єр-міністра України Миколи Азарова Віталій Лук'яненко.

¹⁵ Несподіваний візит Януковича до Путіна викликав чимало запитань. -

<http://www.radiosvoboda.org/content/article/25192561.html>

¹⁶ Почему России не стоит лезть в украинскую драку. -

<http://ria.ru/columns/20131205/982140725.html#ixzz2mpLfMS9f>

¹⁷ Заява Прем'єр-міністра України Миколи Азарова. -

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246904138&cat_id=244274130

Він сказав, що наразі проходить традиційна нарада Азарова з членами Кабміну, під час якої узгоджуються питання виконання Україною умов, які ЄС поставив перед нею щодо євроінтеграції.

"Україна не припиняла європейську інтеграцію, і сьогодні на зустрічі Миколи Азарова з членами Кабміну розглядаються в тому числі питання європейської інтеграції, виконання тих умов, які необхідні для інтеграції. Проходить традиційна нарада у прем'єр-міністра, це не засідання уряду. Засідання уряду проходитиме у середу 27 листопада", - сказав Віталій Лук'яненко.

Він додав, що нікого з представників ЄС на цій нараді немає, адже "вони ніколи не присутні на робочих нарадах".

Нагадаємо, 21 листопада Кабінет міністрів України вирішив призупинити процес підготовки до підписання Угоди про Асоціацію з ЄС у зв'язку зі значними економічними ризиками України.

Пізніше стало відомо, що Кабінет міністрів України ініціює створення тристоронньої комісії за участю Європейського Союзу та Російської Федерації для опрацювання комплексу питань, спрямованих на відновлення втрачених обсягів виробництва та напрямів торговельно-економічних відносин, розширення та сприяння міжнародній торгівлі, подальшу лібералізацію ринку, узгодження регуляторної бази для покращення умов провадження підприємницької діяльності.

УНН

26.11.2013. Азаров: Відкласти підписання Угоди з ЄС вимагала Росія

Відкласти підписання угоди з ЄС вимагала Росія, але "прямих ультиматумів з боку Росії не було". Про це заявив прем'єр-міністр Микола Азаров на зустрічі з іноземними ЗМІ, повідомляє "BBC Україна".

"Керівництво РФ однозначно заявило: підписання Угоди означає, що далі обговорювати торгово-економічні режими (між Україною і Росією. - УП.) не матиме сенсу", - заявив Азаров.

За його словами, Україні "було чітко сказано – ми готові в трьохсторонньому режимі обговорити проблеми, але для цього відкладіть підписання Угоди і ми сядемо за стіл перемовин, домовимося, а потім підписуйте".

При цьому він запевнив, що прямих ультиматумів з боку Росії не було.

Раніше Азаров повідомив, що на саміті Східного партнерства у Вільнюсі президент України має намір порушити питання щодо проведення консультацій Україна-РФ-ЄС про підписання Києвом угоди про асоціацію з ЄС.

"Якщо такі переговори буде проведено, і вони будуть результативними, то на наступному саміті Україна-ЄС навесні 2014 року може бути порушено питання про підписання асоціації", - зазначив Азаров.

Українська правда

26.11.2013. Уряд готує до прийняття Держбюджет-2014

Уряд продовжує підготовку до прийняття Державного бюджету на 2014 рік, який планується розглянути на майбутньому засіданні Кабінету Міністрів у середу, а також веде консультації про організацію тристоронніх переговорів Україна-Росія-Європейський Союз.

Як звернув увагу Прем'єр-міністр України Микола Азаров, виключно економічною доцільністю обґрунтовані дії української влади з відновлення торгових відносин із країнами СНД і, зокрема, з Росією. «Ми бачимо в Росії не просто нашого торгово-економічного партнера. Це та країна, з якою ми разом жили під одним дахом, і тому чим краще йдуть справи у Росії, тим більше для нас можливості розвиватися. Саме життя змусило нас жити разом, саме життя не розділяє, а об'єднує», — зазначив Глава Уряду.

За його словами, в Євросоюзі добре розуміють ситуацію в Україні та проблеми, з якими зіткнулася наша країна через спад у світовій економіці. Тому для євросоюзовців не стало трагедією рішення Кабінету Міністрів відкласти підписання Угоди про асоціацію — не виключено, що це питання буде внесено до порядку денного наступного саміту Україна-ЄС, який відбудеться на початку наступного року. «Насамперед необхідно вирішити наявні в Україні проблеми», — заявив Микола Азаров.

Він звернув особливу увагу, що призупинення Україною підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС не означає, що Київ хоче вступити до Митного союзу Росії, Білорусі та Казахстану. «Ми націлені на інтеграцію з Європейським Союзом, але зараз ми взяли паузу. Стратегічно нічого не змінилося, змінилося тільки тактично», — акцентував Глава українського Уряду.

Коментуючи перспективи взаємин Києва і Брюсселя, Єврокомісар з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле в понеділок вкотре запевнив, що двері ЄС для України залишаються відкритими.

04.12.2013. Кожара: Київ вестиме переговори і з Брюсселем, і з Росією

Україна не відмовляється від європейського вектору інтеграції, але наполягає на доцільності тристоронніх консультацій за участі ЄС та Росії щодо Угоди про асоціацію між ЄС та Україною. Про це заявив міністр закордонних справ України Леонід Кожара.

Як сказав пан Кожара в інтерв'ю журналістам іноземних ЗМІ, незабаром до Брюсселя має вирушити українська делегація на чолі із першим віце-прем'єром Сергієм Арбузовим, а до Москви - на чолі із першим заступником міністра закордонних справ України Русланом Демченком. Згодом, вже під час прес-конференції у Кабміні, міністр уточнив, що українську делегацію до Росії очолив віце-прем'єр Юрій Бойко, який курує енергетичні питання.

Пан Кожара твердить, що у Києві усвідомлюють, що нині тристоронній формат переговорів не сприймають у Брюсселі, проте сподіваються, що це питання можна вирішити шляхом переговорів.

"Я мушу визнати, що ідея тристоронніх консультацій не сприймається європейською стороною. Раніше ця ідея не сприймалася і російською стороною. Зараз є згода російської сторони, але немає згоди від європейської. Водночас європейська сторона визнає наявність тристороннього інтересу у процесі інтеграції України (до ЄС - Ред.). Гадаю, це є питання переговорів", - заявив керівник МЗС України, і ще раз нагадав аргументи Києва:

"Ми не можемо відмовитися від цієї ідеї (тристороннього формату переговорів - Ред.), тому що коли ми починаємо швидко зближуватися із Європейським Союзом, ми отримуємо велику проблему у Росії, а коли починаємо зближуватися із Росією, отримуємо велику проблему з ЄС. І ми розуміємо, що амбіції є і в Брюсселю, і в Росії. Але якщо це лише амбіції, а не реалізм, то хто має піклуватися про інтереси українського народу?" - заявив Леонід Кожара.

Міністр також нагадав причини, через які український уряд вирішив призупинити процес підписання Угоди про асоціацію та вільну торгівлю із ЄС. Головною із них, за словами Леоніда Кожари, були "негативні тенденції в українській економіці", посилені:

Не гадаючи про озвучену раніше українським керівництвом цифру у 160 млрд євро, яких Україна, буцімто, потребує на реалізацію угоди із ЄС, Леонід Кожара заявив, що у короткотерміновій перспективі вона могла завдати Україні серйозних збитків.

"Угода про зону вільної торгівлі із ЄС залишається надзвичайно привабливою для України, але у стратегічній довгостроковій перспективі. А уряд має думати не про те, що буде за 5 років. Це я, як міністр закордонних справ можу дивитися на речі з геополітичної точки зору і на віддалену перспективу. А прем'єр-міністр має думати, що буде з українськими громадянами завтра. А завтра вільна торгівля із ЄС без фінансової допомоги буде мати негативні наслідки для української економіки", - твердить міністр закордонних справ.

Міністр також заявив, що уряд розуміє причини, які спонукали українців вийти на вулиці із масовими протестами, а також засуджує застосування сили до мирних демонстрантів. Винні у цьому, встановлені після розслідування, будуть покарані, - запевняє міністр закордонних справ.

Леонід Кожара заявив, що задля стабілізації ситуації, влада хотіла б розпочати переговори з опозицією, але водночас назвав її вимоги неприйнятними. Він також твердить, що участь у переговорному процесі високих міжнародних посередників у Києві "тільки вітали б".

BBC Україна

08.12.2013. В уряді вірять в "дорожню карту" з ЄС та кредит МВФ

Два представники "молодої команди" в уряді одночасно заявили про прогрес у перемовинах з ЄС та МВФ

Урядовці рапортують про успіхи в перемовинах з МВФ щодо кредиту та розробку "дорожньої карти" щодо Асоціації з ЄС.

Віце-прем'єр-міністр Сергій Арбузов та керівник міндоходів Олександр Клименко відрепортували про успіхи на перемовинах з Міжнародним валютним фондом щодо кредиту та з ЄС щодо майбутнього Угоди про Асоціацію.

Компроміс з МВФ

Україна отримала позитивні сигнали від МВФ, а найближчим часом можна буде побачити реальні результати в перемовинах між сторонами. Про це заявив міністр доходів та зборів Олександр Клименко, якого цитує "Інтерфакс-Україна".

"Що стосується МВФ, то наші позиції в тарифній політиці, у бюджетній політиці, в монетарній політиці значно зблизились. Сьогодні надійшов позитивний сигнал від МВФ й ми готові закінчувати перемовини та отримувати кредит", - заявив пан Клименко в інтерв'ю каналу "1+1" в неділю ввечері.

"Реальні кроки будуть помітні протягом тижня-двох, ми зможемо помічати реальний прогрес з МВФ"

За його словами, під час перемовин обговорювали можливість не піднімати тарифи для населення.

"Переговори стосуються тарифної політики й механізму, про який ми говоримо – не піднімати тарифи. Ми перебуваємо на стадії перемовин, нас сьогодні чують", - розповів пан міністр.

За словами Олександра Клименка, "реальні кроки будуть помітні протягом тижня-двох, ми зможемо помічати реальний прогрес з МВФ", - резюмував голова Міндохзборів.

Арбузов побачив прогрес щодо Асоціації

"З Брюсселя повернулась технічна робоча група, яка можливість зробити правильні розрахунки щодо стану нашої економіки, проаналізувати угоду про зону вільної торгівлі. Ми зробимо розрахунки й надамо їх Європі, йде процес переговорів й це найголовніше"

Сергій Арбузов, перший віце-прем'єр-міністр України

Перший віце-прем'єр Сергій Арбузов в неділю заявив, що розроблена "дорожня карта" між Україною та ЄС щодо майбутнього Угоди про Асоціації та зони вільної торгівлі. Про це він заявив в інтерв'ю каналу "Україна" в неділю ввечері.

"З Брюсселя повернулась технічна робоча група, яка дає можливість зробити правильні розрахунки щодо стану нашої економіки, проаналізувати угоду про зону вільної торгівлі. Ми зробимо розрахунки й надамо їх Європі, йде процес переговорів й це найголовніше", - заявив пан Арбузов.

"Є "дорожня карта" наших перемовин, де ми маємо повністю включити всі економічні розрахунки й покрокові рішення цього питання. Ми маємо закласти в цю карту наші дії з прив'язкою до строків, що зараз і відбувається", - резюмував перший віце-прем'єр.

ВВС Україна

ПАРЛАМЕНТ

26.11.2013. Питання про вступ України до Митного союзу на порядку денному не стоїть, - Рибак

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак заявив, що євроінтеграція залишається головним пріоритетом української влади, а питання про вступ до Митного союзу на порядку денному не стоїть. Про це спікер українського парламенту заявив журналістам в ході візиту до Канади, повідомляє прес-служба ВР.

"В Україні головний курс на євроінтеграцію, ми виконали свої повністю завдання - сто відсотків - але є питання неузгоджене, це питання лікування за кордоном людей, які відбувають покарання. Але ми очікуємо, що Європа розгляне питання з точки зору як жити далі Україні і стосунків з Росією, тому що підприємства закриваються. Ми призупинили підписання угоди і нам треба розглянути економічні стосунки з Росією та іншими державами СНД. Питання вступу в Митний Союз Україна на сьогоднішній день не розглядає", - заявив Рибак.

Проте за його словами, нині неузгодженим залишається питання щодо лікування за кордоном осіб, які відбувають покарання, і поки що немає консенсусу для ухвалення відповідного рішення.

РБК-Україна

ПРЕЗИДЕНТ

27.11.2013. Необхідно оновити угоду про стратегічне партнерство з РФ, - Янукович

Відносини з Росією в останні 3,5 роки - це період протистояння, необхідно оновити угоди про стратегічне партнерство між країнами, про це в ході телевізійного спілкування з журналістами заявив Президент України Віктор Янукович.

"З урахуванням тих реалій, які є в Україні, з урахуванням того, що треба виходити на новий рівень відносин з нашими партнерами у тому числі з РФ... Три роки було протистояння, ті пропозиції, які надходили нам від Росії, вони були неприйнятні. І це стало однією з проблем, які відкладали підписання угоди про стратегічне партнерство. Це угода існує і діє, але прийшов час оновити", - сказав Янукович.

"Ми зайшли в штопор у відносинах, нам зараз треба це розблокувати", - додав Президент.

"Накопичилося дуже багато питань, які ми можемо вирішити дуже швидко", - глава держави.

Зазначимо, прем'єр-міністр України Микола Азаров доручив Міністерству закордонних справ і Міністерству економічної політики і торгівлі забезпечити проведення тристоронніх консультацій Україна-ЄС-РФ, певного порядку денного та практичних договірних кроків, які відкриють дорогу до підписання договору про асоціацію.

Президент України Віктор Янукович заявив, що під час його останньої зустрічі з Президентом РФ Володимиром Путіним була констатована необхідність проведення трибічних переговорів Україна-РФ-ЄС.

Раніше повідомлялося, що Президент Росії Володимир Путін вважає, що потрібно деполітизувати тему асоціацію України з Європейським союзом і погодитися з пропозицією Президента України Віктора Януковича на обговорення теми в тристоронньому форматі Україна-Євросоюз-РФ.

РБК-Україна

29.11.2013. Янукович очікує на допомогу Європи у модернізації української ГТС

Президент України Віктор Янукович розраховує на участь Європейського Союзу в модернізації газотранспортної системи України.

Про це він заявив під час свого виступу на пленарному засіданні саміту ініціативи "Східне партнерство" у Вільнюсі, передає прес-служба глави держави, передає УНН.

"Розраховуємо на активну участь ЄС та міжнародних фінансових інституцій в модернізації української газотранспортної системи як ключового елементу європейської енергетичної мережі, а також забезпечення всіма належними засобами і механізмами Європейського Союзу енергетичної незалежності України", - заявив Президент.

Янукович додав, що сподівається також на перегляд країнами ЄС позицій щодо транспортування газу в обхід України.

"Сподіваємося на перегляд позиції країн-членів ЄС зі спорудження економічно необґрунтованих потужностей з транспортування природного газу в Європу в обхід України", - сказав він.

Раніше УНН повідомляв, що сьогодні В.Янукович підтвердив наміри України підписати Угоду про асоціацію.

УНН

29.11.2013. Переговори між Україною, ЄС і Росією необхідні для усунення перешкод на шляху до створення ЗВТ з Євросоюзом - Президент

Президент України Віктор Янукович відзначає, що тристоронні переговори у форматі Україна – Євросоюз - Росія необхідні для того, щоб усунути перешкоди на шляху підготовки до створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом.

У коментарі агентству «Інтерфакс-Україна» після Саміту «Східного партнерства» у Вільнюсі Віктор Янукович підкреслив, що українська сторона запропонувала провести такі переговори, щоб зняти ті «вимоги Росії», які виникли на цьому шляху.

«Ми в цьому дуже зацікавлені, щоб розблокувати підписання Угоди про стратегічне партнерство з Росією», - зазначив Глава держави.

Крім того, Президент підкреслив, що Україна має безліч питань, які необхідно найближчим часом вирішувати у форматі «Україна - ЄС - Росія».

«У цьому трикутнику є питання і ГТС, які ми обговорювали не лише з керівництвом Єврокомісії, а й на двосторонньому рівні, наприклад з Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель», - додав він.

Також Віктор Янукович підкреслив, що сьогодні в жодному разі не слід протиставляти політику «Схід-Захід».

«Ми повинні знайти такий шлях, який був би вигідним для всіх сторін», - зауважив Президент.

Він підкреслив, що українська економіка не повинна нести втрати через якісь протиріччя, які виникають із партнерами.

Глава держави додав, що Україна та РФ також мають багато двосторонніх питань, «які останнім часом не вирішуються».

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ**МВФ****29.11.2013. Для України немає альтернативи кредиту МВФ**

Для України немає альтернативи кредитам Міжнародного валютного фонду, таку думку в ході круглого столу висловив виконавчий директор Фонду Блейзера в Україні Олег Устенко, передає кореспондент УНН.

"Реальної альтернативи МВФ для України, рівно як і для багатьох держав, не існує", - вважає експерт.

За словами О.Устенко, Україна після Вільнюського саміту буде вести переговори з ЄС та Росією. "І там, і там будуть йти серйозні торги, домовленості. Скоріше за все, ми будемо просити в Європейському союзі розширення "фінансового плеча" для нас, подовження строку імплементації тих технічних норм і регламентів, які ми повинні були ввести. ... Ми будемо вести перемовини з Російською федерацією для того, щоб бути впевненими, що не будуть введені додаткові обмеження на шляху просування наших експортерів на ринки Митного союзу", - повідомив О.Устенко.

"А для таких переговорів позиція України повинна бути сильною, вважає експерт. "Не може бути сильною позиція, якщо ми будемо намагатися при цьому вести домовленості, мати домовленості з РФ з приводу можливого отримання кредитного ресурсу від них", - підкреслив О.Устенко.

Якщо ж Україна отримає кредит від Росії, то мінімум під 5%, в той час кредити від МВФ можливо отримати під 3% річних. Як наголосив О.Устенко, РФ не надасть кредит без додаткового "пакету документів, які не будуть стосуватися чисто економічних аспектів".

За його словами, варіант щодо запозичень в інших країнах, зокрема у Бразилії, Китаї, Японії не спрацює.

"Китай індивідуально країни не фінансує. ... Японія не йде і ніколи не йшла на подібне фінансування", - повідомив експерт.

УНН**05.12.2013. У Києві засідає Рада міністрів ОБСЄ**

Генеральний секретар ОБСЄ Ламберто Заньєр закликає усі сторони конфлікту в Україні до мирного діалогу

У четвер, 5 грудня, у Києві розпочинається 20-те міністерське засідання Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).

У ньому візьмуть участь дипломати 57 держав-учасниць та 11 держав-партнерів, а крім того - керівники інституцій ОБСЄ, представники ООН, Ради Європи, НАТО, СНД та інших.

Захід відбувається на тлі масштабних акцій протесту в Україні - через те, що влада не підписала Угоду про асоціацію з ЄС, а також через розгін мирних протестувальників на Майдані Незалежності 30 листопада.

У зв'язку з цим уже пролунали заклики до європейських міністрів відмовитися від участі в цьому засіданні.

ОБСЄ закликає Україну до мирного діалогу

Напередодні засідання генеральний секретар ОБСЄ Ламберто Заньєр зустрівся з українським міністром закордонних справ Леонідом Кожарою. Сторони обговорили кризу в Україні.

Пан Заньєр привітав запевнення міністра про те, що "Україна поважатиме право громадян на мирний протест, а недавнє

надмірне застосування сили розслідується".

"Всі сторони повинні мирно вступити в діалог", - відзначив голова ОБСЄ.

Тим часом голова неурядової організації Freedom House Девід Кремер закликав європейських дипломатів повторити приклад держсекретаря США Джона Керрі і відмовитися від участі у засіданні.

"Західним урядовцям, які приїдуть до Києва, слід ігнорувати офіційні заходи і прийти до протестувальників, щоб засвідчити їм свою солідарність", - вважає пан Кремер.

До цього заклику вже частково прислухався міністр закордонних справ Німеччини Гідо Вестервелле, який у середу прибув до Києва.

Разом із лідер "УДАР" Віталієм Кличком він відвідав Майдан Незалежності, де поговорив з протестувальниками.

"Ворота Європейського Союзу, як і раніше, відкриті. Україна повинна бути на борту Європи, і пропозиції Європи, як і раніше, актуальні", - заявив пан Вестервелле журналістам.

ВВС Україна

ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ

РОСІЯ

27.11.2013. Росії не сподобалася петиція проти Януковича на сайті Білого дому

Голова комітету Держдуми РФ з міжнародних справ Олексій Пушков назвав петицію на сайті Білого дому США про санкції проти президента України Віктора Янукович повним абсурдом, який не матиме легітимності, навіть якщо набере необхідну кількість підписів.

Автори звернення незадоволені тим, що Україна вирішила призупинити підготовку до підписання угоди про асоціацію з ЄС.

"Поява петиції на сайті Білого дому, яку поки що підписала 1 тисяча осіб, навіть якщо її підпишуть 50 тисяч осіб, не матиме жодних наслідків. В інформаційному плані це якась екзотика, ніколи не вводили санкції особистого характеру за прийняття політичних рішень, якщо це рішення не йде врозріз із нормами міжнародного права, Статуту ООН", - сказав Пушков.

"Вводити санкції щодо президента України за те, що він прийняв або не прийняв рішення підписувати угоду про економічну асоціацію, - це повний абсурд, і я впевнений, що адміністрація Обама на це ніколи не піде", - сказав Пушков.

За його словами, якщо адміністрація президента США буде приймати санкції проти керівників, рішеннями яких вони незадоволені, то США доведеться вводити санкції проти половини земної кулі. Він вказав на те, що Янукович є законно обраним президентом, це визнає навіть українська опозиція. "Ніякої легітимності петиція не має порівняно з вибором народу України", - сказав Пушков, додавши, що Янукович має право приймати те рішення, яке вважає правильним.

За його словами, від ЄС не можна почути погрози щодо України, оскільки ЄС обрав іншу тактику і намагається зацікавити Київ в угоді. "ЄС намагається зібрати видимість пакету екстреної фінансової допомоги Україні, яку вона отримає у разі підписання угоди про асоціацію. Жодної погрози ви не почуєте", - сказав Пушков. Він упевнений, що проект петиції є казусом, який висловлює думку групи радикально налаштованої опозиції України і українців, що живуть у США і Канаді.

ZN.UA

27.11.2013. Україна ніколи не припиняла переговори з РФ щодо створення газового консорціуму, - Ставицький

Україна ніколи не припиняла переговори з Росією щодо створення газового консорціуму. Про це на брифінгу в Кабінеті міністрів України заявив міністр енергетики та вугільної промисловості України Едуард Ставицький, передає кореспондент РБК-Україна.

"Ми постійно ведемо розмову під час наших зустрічей про те, що у нас є великі та вигідні можливості розширення інвестиційної діяльності", - заявив Ставицький.

Він підтвердив, що Україна і Росія більш щільно обговорюють питання створення консорціуму, але це не означає відмову від співпраці з європейською стороною: "Ніхто не відмінює євроінтеграційного курсу України... Ми є членом Європейського енергетичного співтовариства, тому ми підписали Хартію. З 2014 р. ми будемо головувати в цій Хартії (спільноті), тому у мене немає питань до проектів, які у нас є з нашими європейськими колегами".

При цьому він повідомив, якщо буде прийнято рішення про створення консорціуму, то нічого особливого в цьому не буде: "Ми постійно перебуваємо у стані переговорів. Переговори постійно тривають. Немає нічого в цьому особливого. З часом всі дізнаються до чого ми прийшли, якщо ми до цього прийдемо. Тому потрібно ще трохи часу".

РБК-Україна

27.11.2013. Геополітична перемога Путіна

Рішення України призупинити підготовку до підписання угоди про асоціацію з ЄС є "значною геополітичною перемогою пана Путіна, який також відмовив країну від вступу до НАТО у 2008 році", пише The Irish Times.

"Україну міцно затуляє в російську орбіту, і виглядає на те, що залякування Росією де факто наклало вето на подальшу інтеграцію ЄС у східному напрямку", - вважає газета.

На її думку, це вкрай негативно впливає на програму ЄС з надання допомоги шести пострадянським країнам з програми "Східного партнерства", "не кажучи вже про завтрашній саміт у Вільнюсі".

Втім, як пише видання, масові протести, викликані рішенням української влади, нагадали багатьом у "старій змученій Європі, де цими днями панує євроскептицизм", що для багатьох у Східній Європі вона ще залишається "маяком свободи та економічної надії".

ВВС Україна

02.12.2013. Росія пообіцяла Україні іншу ціну на газ і позику в обмін на зобов'язання щодо Митного союзу

Росія заявляє, що ніхто крім них не зможе так швидко надати Україні необхідні для економіки ресурси і в такому обсязі.

Україна, підписавши зобов'язання щодо Митного союзу, може отримати іншу ціну на газ, однак поки що передчасно говорити про її готовність створити з Росією єдину митну територію, вважає перший віце-прем'єр РФ Ігор Шувалов.

Уряд України раніше призупинив підготовку України до підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Кабінет міністрів пояснив своє рішення відчутним зниженням товарообігу зі своїми основними партнерами - Росією і СНД, складною ситуацією в економіці і витратами, яких Київ ще може зазнати від укладення асоціації.

"В Україні зараз важка ситуація, і там зараз потрібно займатися розвитком виробництва, їм потрібен недорогий ресурс, щоб запустити підприємства і продати вироблену продукцію. Думаю, що ніхто, крім Росії, не зможе так швидко надати Україні потрібні ресурси і в такому обсязі", - відзначив Шувалов в інтерв'ю Bloomberg. На його думку, наприклад, домовленість щодо газу відразу вирішила величезну проблему для України.

"Ми також можемо надати позику. Але просто так допомагати без будь-яких зобов'язань з боку - не будемо. Ми не можемо просто так рятувати Україну: вони повинні прийти до нас з якимось конкретним і аргументованим порядком", - вважає перший віце-прем'єр.

"Звичайно, Україна розуміє, що, підписавши зобов'язання щодо Митного союзу, може отримати іншу ціну на газ, інші умови щодо зобов'язань і мит", - додав Шувалов. "Ми зараз з Вірменією домовляємося відкрито і прозоро щодо наших відносин, і всі розуміють, що ми Вірменії даємо відповідну ціну на газ, тому що вони підписують з нами весь пакет угод у Митному союзі", - зазначив перший віце-прем'єр.

Однак приєднання України до Митного союзу можливе в майбутньому не відразу, відзначив Шувалов. "З точки зору технологій і готовності України утворити з нами на даний момент єдину митну територію, говорити про це передчасно", - вважає він.

Дзеркало тижня

03.12.2013. Політологи пояснили, чому українські події небезпечні для В.Путіна

Директор Центру прикладних політичних досліджень "Пента" Володимир Фесенко в ході прес-конференції наголосив, що, на його думку, для президента Російської Федерації В.Путіна нинішня ситуація в Києві, в Україні - дуже небезпечна, передає кореспондент УНН.

Як пояснив експерт, з одного боку ця ситуація руйнує євразійську стратегію, стратегію із залучення України до Митного союзу: "Тому що, якщо перемагає опозиція, вона буде домовлятися з Європою і підписувати нинішню угоду, або щось ще додатково. Це не в інтересах російського керівництва".

По-друге, за словами В.Фесенка, "пожежа Майдану лякає російське керівництво, тому що це приклад для внутрішньоросійської опозиції".

"Тому росіяни можуть надавати Україні допомогу для того, щоб зупинити цю пожежу, не дати розгорнутися цій кризі і перемогти опозицію", - сказав він, додавши, що допомога з Росії може надаватися у фінансовому вигляді або на рівні спецслужб.

УНН

04.12.2013. Росія скуповує борги України

Після оголошення про призупинення євроінтеграції іноземні інвестори почали активно скуповувати українські облігації внутрішньої держпозики у валюті.

Про це повідомляє "Lb.ua" з посиланням на "Комерсант-Україна".

У день оголошення про призупинення процесу євроінтеграції нерезиденти купили рекордний обсяг боргових зобов'язань уряду - на 2,4 млрд грн (\$ 300 млн), а в день відкриття саміту "Східного партнерства" - ще на 1,6 млрд грн (\$ 200 млн). Ці суми ідентичні обсягами розміщення валютних ОВДП на аукціонах 19 і 26 листопада.

Тобто, на аукціонах по вівторках уряд продає ОВДП, а по четвергах вони потрапляють до рук іноземних інвесторів.

"Враховуючи, що ці розміщення неофіційно пов'язують з росіянами, не виключено, що ми бачимо приховану фінансову підтримку з боку Росії", – вважають аналітики інвестиційної компанії Dragon Capital.

Після розгону демонстрації на Майдані Незалежності та ескалації політичної напруженості нерезиденти докупили в понеділок боргів уряду на 308 млн грн. І зараз їх портфель налічує ОВДП на суму 9,3 млрд грн, що є рекордним показником з 4 травня 2011 року.

"Враховуючи, що західні інвестори тепер дуже ретельно оцінюють наші міждержавні ризики, мова йде про покупку ОВДП саме російськими інвесторами", – вважає виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера Олег Устенко.

Реальна економіка

05.12.2013. Імперія-мати чекає. Україна об'єктивно не могла знову не потрапити в орбіту Росії

Була коротка ейфорія. Незрозумілий, непередбачуваний президентський маневр збив із пантелику й обеззброїв як опозицію, так і громадськість, не кажучи вже про слухняних підлеглих. Хоча можна було реагувати й тверезіше. Оцей – євроінтегратор? Реформатор, здатний на кардинальні зміни? Та не смішіть!

Саме ейфорія попервах завадила провести очевидні паралелі зі ще одним східноєвропейським диктатором: Аляксандр Лукашенка теж активно загравав з об'єднаною Європою, і вона також серйозно ставилася до його ескапад, а бацька лише мав намір крутити по черзі Брюсселем і Москвою як циган сонцем. Це, швидше за все, не означає, що сам Вік-тор Янукович, у швидкісному режимі розкриваючи обійми Заходу, тільки клеїв дурня й не мав на меті конкретного результату у вигляді підписаної Угоди про асоціацію (хоча деякі експерти, зокрема Тиждень, попереджали, що вся єврогра для нього від самого початку була блефом на адресу Путіна). Так чи так, а логіка його вчинків – логіка людини, загнаної в глухий кут власними апетитами та фобіями, – ніяк не сприяла щасливому фіналу.

Важко аналізувати, а тим більше прогнозувати політику, яка ґрунтується не так на об'єктивному інтересі, як на суб'єктивних слабостях того чи іншого гравця. Тут для повноти картини треба було б мати доступ до секретних файлів, а ще краще – цифровий диктофон під диваном. Але ж є суворая реальність, яка або сприяє, або опирається спонтанним рухам тих, хто переконаний, що самостійно приймає рішення.

Суворая реальність – це Україна, яка прожила вже 22 роки в статусі формально незалежної держави, а фактично досі має тисячі бізнесових, політичних, культурних зв'язків із колишньою метрополією.

З Росії за місцем народження і, головне, ментально походить чимало вищих чиновників, уповноважених приймати ключові рішення. У Росії – власність значної кількості наближених до влади підприємців.

У Росії – джерело добробуту певного кола олігархів, які збили свої статки на спекуляціях вуглеводнями. У Росії – ринки збуту технологічно відсталої продукції, і якщо частину цієї продукції можна вдосконалити під світові стандарти, то інша частина за межами колишнього СРСР нікому категорично не потрібна ні в якому вигляді. У Росії – коріння багатьох медіа-менеджерів, які визначають інформаційну політику ЗМІ. У Росії – центр тяжіння суттєвої частки культурної еліти, куди її тягнуть гонорари, які неможливо порівняти з місцевими. Росія безкомпромісно домінує в українському медійному просторі. Нарешті, й це головне, у Росії зберігається, а останнім часом додатково активно плекається традиційний для імперії феодальний тип відносин, на якому тримаються взаємодія правлячих еліт і, ширше, розподіл владних повноважень в усіх країнах, котрі залишилися на пострадянській орбіті. Цей тип відносин передбачає ігнорування законів, особисту лояльність, слухняність потужних силових органів, підконтрольність будь-якої прибуткової діяльності та, як наслідок, корупцію, свавілля, незахищеність громадян і підприємців. Зламати таку матрицю значно складніше, ніж поміняти обладнання й технічні регламенти під стандарти ЄС.

Від цього переліку можна втомлено відмахнутися: мовляв, знову за рибу гроші. Ні, насправді йдеться не про якусь міфічну русофобію, а про сприйняття чи несприйняття засад, на яких досі побудоване життя в нашій державі та суспільстві (про сусідню країну зараз не йдеться, це проблема її народу). Ті засади мають здатність самовідтворюватися, а надто коли вони щедро підживлюються з-за східного кордону. Тому типологічно й геополітично ми досі лишаємося імперською провінцією, а незалежність України – це все ще певною мірою фікція.

Від перших місяців 1992 року в Україні поширилося гасло «розбудови держави» як одного із загальнонаціональних пріоритетів. Тоді йшлося конкретно про створення всіх інститутів влади, причому, ніде правди діти, за єдиною відомою тодішнім авторам моделлю – радянським зразком. Численні міністерства, відомства, установи, адміністрації, інспекції здавалися запорукою успішного функціонування країни. Замість того щоб повністю демонтувати старі механізми й ретельно почистити особовий склад від потенційних колаборантів, тодішні лідери виконали свою

місію як могли: відтворили імперію в мініатюрі. Але оскільки остання була позбавлена основного її нерву й сенсу існування: експансії, намагання нав'язати власну волю іншим, реалізувати свій інтерес скрізь, куди можна дотягнутися, то вона об'єктивно не могла знову не потрапити в чужу орбіту.

Не треба ілюзій: на планеті ніде немає цілковитої, тотальної незалежності. Ми давно живемо в єдиному світі, де кожен опосередковано залежить від іншого: від цін на нафту, від ринків, від тероризму, від гарячих точок, які провокують неконтрольовані міграції, від технологічних викликів і глобальних трендів. Дорослі країни враховують ці залежності й намагаються їх мінімізувати. Хтось зміцнює кордони, хтось запроваджує жорсткі обмеження всередині, хтось вибудовує альтернативні стратегії – усе залежить від типу суспільства й свідомості. Китай, наприклад, намагається захистити свій інформаційний простір від «шкідливих» впливів, обмеживши доступ до інтернету. Сполучені Штати, навпаки, прагнуть компенсувати власну вразливість від стрибків цін на енергоносії, тому розробили революційні технології їх видобутку на базі власних родовищ, а також активно експлуатують нетрадиційні джерела енергії і вже здобули енергетичну незалежність.

Для України першим кроком на шляху забезпечення себе від зовнішнього тиску мало би бути вжиття низки заходів, які гарантували б її самодостатність у різних сферах. Наполегливо провадити мовну політику, щоби підживити ідентичність і позначити аж ніяк не символічний культурний кордон. Дбати про свободу преси, юридичну й фактичну, щоби панувати у власному медіа-просторі, а не віддавати його на відкуп ідеологічному противникові. Суворо тримати в межах закону силовиків, щоб вони не перетворилися на постійний фактор саморуйнування. Змусити мафіозні клани або повністю легалізуватися, або забратися (у вигнання чи у в'язницю – це вже деталі). Сприяти малому й середньому бізнесу, аби забезпечувати стаке зростання, а не тупцювати в межах нульових показників приросту ВВП. Оберігати іноземних інвесторів, щоби мати зиск від стабільних впливів в економіку грошей і впровадження технологій. Реально, а не декларативно диверсифікувати джерела постачання енергоресурсів. Вибудувати нарешті незалежну судову гілку, щоби бути впевненими в кінцевому справедливому вирішенні будь-якого конфлікту, а не тримати кожну людину включно з першими особами держави на гачку непевності.

Взагалі-то держава, не позбавлена суб'єктності, мала б виконати всі ці складні, але суто технічні вимоги сама, без сторонньої допомоги. Не судилося: неситі пострадянські (а по суті, радянські) еліти, зародкове громадянське суспільство, невпинний негативний вплив «старшого брата», байдужість міжнародної спільноти. Україна двічі прогавила свій шанс: вперше відразу після здобуття юридичної незалежності, вдруге – після повстання мас 2004 року, яке призвело лише до ротації персоналій та символів. Ані влада, ані опозиція, ані громадськість не збиралися вписувати у свій порядок денний рішучий розрив із минулим. На нинішньому етапі асоціація з ЄС могла бути щасливим шансом і відіграти роль додаткового інструмента, протеза, милиць, щоби нарешті допомогти нашій країні звестися на ноги. Європа не могла й не мала виконувати жодне з поточних завдань українців замість самих українців. Проте навіть формальне запровадження певних правил, до яких зобов'язувала б провалена угода, могло би: а) підштовхнути так звані еліти до поступових системних реформ; б) допомогти громадянському суспільству відстоювати свої права в межах зрозумілих універсальних процедур.

Віктор Янукович може скільки завгодно тішитися ілюзією, що переграв Путіна й Баррозу, це по-нашому, по-пацанському. Ні фіга. Україна не Білорусь, а він не бацька, тут інші ставки. Без європейських милиць не зможе він уникнути поглинання матір'ю-імперією, де його чекають з апетитом. Але то вже тема наступної розмови.

Тиждень.и

06.12.2013. Янукович і Путін поговорили про економіку

Глава держави покинув Україну під час масових акцій протесту в Києві

Президент України Віктор Янукович заїхав до російського Сочі по дорозі з Китаю.

У повідомленні прес-служби президента України сказано, що глави держав обговорили питання торговельно-економічного співробітництва в різних галузях економіки і підготовки майбутнього Договору про стратегічне партнерство.

Раніше стало відомо, що президент України переніс офіційний візит до Мальти, запланований на 9-10 грудня, через необхідність зосередитись на внутрішньополітичних питаннях.

"Президент України Віктор Янукович ухвалив рішення перенести запланований на наступний тиждень офіційний візит до Республіки Мальта у зв'язку з необхідністю зосередити увагу на внутрішньополітичних питаннях", - вказує прес-служба Віктора Януковича.

З 1 грудня в центрі Києва тривають масові антивладні акції протесту.

На Майдані Незалежності встановлена сцена, розбиті намети та зведені барикади. Протестувальники вимагають притягнути винних до відповідальності, а також провести позачергові парламентські та президентські вибори.

Зустріч у Сочі

Інформація про зустріч Віктора Януковича та Володимира Путіна з'явилася кілька днів тому, але так і не була офіційно підтверджена.

"У президента буде візит до Росії, де ми намітили підписання та оформлення "дорожньої карти" співпраці, де буде передбачено відновлення нормального торговельно-економічного режиму"

Микола Азаров, прем'єр-міністр України

Повідомляли, що повертаючись до України після державного візиту до Китаю, президент Янукович може зробити зупинку у Сочі, де зустрінеться із президентом Путіним.

Про можливість такої зустрічі говорив і український прем'єр Микола Азаров.

"У президента буде візит до Росії, де ми намітили підписання та оформлення "дорожньої карти" співпраці, де буде передбачено відновлення нормального торговельно-економічного режиму", - заявив минулого тижня в інтерв'ю ТСН український прем'єр.

4 грудня у Москві перебувала українська урядова делегація на чолі із віце-прем'єром Юрієм Бойком.

Так само - без офіційних підтверджень і коментарів - відбувалися від кінця жовтня і всі попередні зустрічі українського та російського президентів.

Спочатку Віктор Янукович та Володимир Путін зустрілися 24-25 жовтня в рамках засідання Ради голів СНД у Мінську.

Лише за два дні після цього відбулася робоча зустріч президентів у Сочі, яка і досі не фігурує у робочому графіку Віктора Януковича. Офіційна інформація про цю зустріч була дуже обмеженою.

Згодом, 9 листопада, відбулася ще одна зустріч - у Москві, яку спочатку не підтверджували ані російські, ані українські офіційні джерела. Так само, як і у випадку з Сочі, зустріч відбувалася впродовж вихідних, і не входила до робочого графіку президента.

BBC Україна

07.12.2013. Саакашвілі: Росія здійснює рейдерську атаку на Україну

Російська Федерація здійснює рейдерську атаку на Україну, заявив колишній президент Грузії Михайло Саакашвілі.

"Те, що відбувається сьогодні в Україні, – це політичне рейдерське захоплення путінською Росією суверенної держави в центрі Європи", - сказав пан Саакашвілі під час зустрічі з лідером партії УДАР Віталієм Кличком.

Колишній президент повідомив, що мета його візиту - продемонструвати солідарність із європейським вибором України.

На брифінгу в Києві Михайло Саакашвілі заявив, що Володимир Путін хоче віддалити Україну від Європи.

"Коли Україна віддаляється від Європи, то з нею можна буде зробити всі що завгодно... Тоді її можна буде шантажувати значно більше, тоді на неї можна буде тиснути більше, тоді можна буде пригноблювати будь-якого українського політика набагато більше", - сказав Саакашвілі, якого цитують "Українські новини".

При цьому він вважає, що від ситуації в Україні буде залежати стабільність у всьому регіоні Східної Європи: "Це ситуація, яка стосується всіх нас. Якщо ми не дійдемо до кінця, то у нас у всіх не буде права вибору", - наголосив Саакашвілі.

"Ми не втручаємося у внутрішні справи України, але всі розуміють, що в Україні немає іншого шляху, ніж в Європу, бо це вибір принципів і цінностей. Тому всі сьогодні хвилюються за Україну і хочуть їй допомогти", – цитує Михайла Саакашвілі прес-служба УДАРу.

У Києві вже декілька днів знаходиться група представників партії Саакашвілі "Єдиний національний рух", яка нині складає меншість в парламенті Грузії.

Михайло Саакашвілі прибув в Київ у п'ятницю разом з групою європейських політиків.

Зокрема, як повідомили у Європейській народній партії, для зустрічі з людьми на Євромайдані та українською опозицією у Київ приїхав экс-президент Європарламенту Єжи Бузек, голова комітету ЄП із закордонних справ Ельмар Брок та віце-президент партії Яцек Саріуш-Вольський.

В Україні 16 день триває акція протесту, яка отримала назву Євромайдан. Спочатку люди вийшли протестувати проти рішення уряду від 21 листопада про припинення підготовки до підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Згодом громадськість обурило силовий розгін мирних мітингувальників у ніч на 30 листопада, а також затримання учасників акції під Адміністрацією президента.

BBC Україна

07.12.2013. Путін та Янукович не говорили про приєднання до Митного Союзу

Російський та український президенти Володимир Путін та Віктор Янукович на зустрічі в Сочі у п'ятницю не обговорювали питання про можливе приєднання України до Митного Союзу.

Про це повідомила прес-служба президента України. Раніше про це заявив прес-секретар президента РФ Дмитро Песков.

Напередодні редактор The Economist Едвард Лукас повідомив, що Віктор Янукович на цій зустрічі погодився на вступ України до Митного союзу.

Віктор Янукович заїхав до російського Сочі по дорозі з Китаю. За даними джерел російських ЗМІ, український лідер провів у місті близько шести годин.

У повідомленні прес-служби президента України сказано, що глави держав обговорили питання торговельно-економічного співробітництва в різних галузях економіки і підготовки майбутнього Договору про стратегічне партнерство.

21 листопада український уряд повідомив про призупинення підготовки до підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Таким чином Україна не підписала угоду з ЄС на саміті "Східного партнерства" у Вільнюсі 29 листопада.

Спростування від президентів

О 12:40 на сайті президента України з'явилося спростування інформації журналіста The Economist, який посилався на надійні джерела.

"Ймовірне приєднання України до Митного Союзу під час зустрічі не обговорювалося. Жодних документів до підписання під час зустрічі не планувалося й не підписувалося", - повідомили у прес-службі Віктора Януковича.

У відомстві зазначили, що під час зустрічі президентів 6 грудня сторони обговорили питання двосторонньої співпраці.

"Питання про можливість приєднання України до Митного союзу на зустрічі в Сочі не обговорювалося"

"Голови держав обговорили, зокрема, розвиток співробітництва в промисловості, високотехнологічних галузях і фінансово-кредитній сфері. Особливу увагу було приділено співробітництву України й Росії в енергетичному секторі", - повідомляє прес-служба.

Прес-секретар президента Росії Дмитро Песков також заперечив обговорення питання Митного Союзу.

"Питання про можливість приєднання України до Митного союзу на зустрічі в Сочі не обговорювалося", - сказав він, пише агенція "Интерфакс".

За словами пана Пескова, президенти обговорили порядок денний двосторонньої міждержавної комісії, засідання якої відбудеться 17 грудня в Москві.

"Значну увагу приділили темі співпраці в енергетичній сфері, при обговоренні якої сторони зблизили свої позиції. Проте остаточної домовленості досягнуто не було", - розповів прес-секретар пана Путіна.

Оприлюднити угоду

Раніше депутат від "Батьківщини" Микола Томенко звернувся до президента Януковича з вимогою оприлюднити текст документу, який 6 грудня був підписаний у Сочі.

"Спочатку, як мінімум, треба оприлюднити даний документ, тому я звернувся до Президента з вимогою надати текст цього документу, щоб з ним ознайомитися. По-друге, треба розуміти, чи документ підписаний у формі міжнародного договору. І якщо це так, то він повинен бути ратифікований Верховною Радою України", - цитує пана Томенка його прес-служба.

Едвард Лукас повідомив про підписання стратегічної угоди з Росією з посиланням на власні джерела. Він запевнив, що інформація отримана від надійних людей, однак поки сам журналіст її не перевіряв.

"Чув, що Янукович в Сочі сьогодні підписав стратегічну угоду з Росією, яка включає 5 мільярдів, в тому числі передплата, ціна на газ 200 доларів плюс угода про приєднання до Митного союзу", - написав Лукас у своєму Twitter.

За інформацією редактора The Economist, за угодою Віктор Янукович отримає від Володимира Путіна 15 млрд. доларів.

Лукас додав, що деталі угоди були розроблені в Москві, "західні уряди шоковані".

BBC Україна

07.12.2013. Під час зустрічі Президенти України та Росії обговорили питання двостороннього співробітництва

Під час зустрічі Президента України Віктора Януковича та Президента Російської Федерації Володимира Путіна, яка відбулася 6 грудня в Сочі, сторони приділили увагу широкому спектру питань двостороннього співробітництва.

Глави держав обговорили, зокрема, розвиток співпраці у промисловості, високотехнологічних галузях та фінансово-кредитній сфері. Особливу увагу було приділено співробітництву України та Росії в енергетичному секторі.

Питання розглядалися, зокрема, й у контексті підготовки до засідання Українсько-Російської міждержавної комісії.

Можливе приєднання України до Митного союзу під час зустрічі не обговорювалося. Жодних документів до підписання під час зустрічі не планувалося і не підписувалося.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

США ТА КАНАДА

02.12.2013. Понад 10 петицій проти влади України розміщено на сайті Білого дому

Деякі петиції пропонують радикальний варіант втручання - військову інтервенцію США. Кожна така петиція набрала понад 7 тисяч голосів.

Понад 10 петицій проти влади України розміщено на сайті Білого дому

Як мінімум 11 петицій із закликом до США втрутитися у ситуацію в Україні розміщено на сайті Білого дому, більшість з них з'явилися в останні кілька днів.

Петиція з вимогою застосувати санкції до президента Віктора Януковича та членів Кабінету міністрів набрала понад 100 тисяч голосів ще ніч на 30 листопада, коли у центрі Києва був силою розігнано Євромайдан.

З решти зараз лідирує петиція, яка закликає адміністрацію США вжити заходів для зміни нинішньої влади в Україні мирним шляхом. Наразі вона набрала понад 56 тисяч підписів. Дві інші петиції пропонують більш радикальний варіант втручання - військову інтервенцію США. Кожна така петиція набрала понад 7 тисяч голосів.

На сайті було також розміщено петиції з вимогою ввести санкції проти прем'єр-міністра України Миколи Азарова і членів уряду цієї країни, а також окрема петиція із закликом до санкцій проти українських суддів.

Для офіційної реакції США подібним петиціям потрібно набрати 100 тисяч голосів.

Нагадаємо, масові акції прихильників євроінтеграції у Києві та інших регіонах України почалися 21 листопада після оголошення урядом країни про припинення підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС, яке планувалося на саміті "Східного партнерства" у Вільнюсі. Після того, як Угоду не була підписано, протести посилювалися. У ніч на 30 листопада представники спецпідрозділу МВС "Беркут" жорстоко розігнали протестувальників в центрі Києва. За даними медиків, постраждали 35 осіб, сім із них досі у лікарні. Представники країн Заходу засудили жорсткі дії правоохоронних органів.

Дзеркало тижня

КРАЇНИ ЄВРОПИ ПОЛЬЩА

26.11.2013. Екс-голова МЗС Польщі: Політика багатовекторності України себе не виправдала

Екс-голова МЗС Польщі Адам Ротфельд переконаний, що закордонна політика Польщі в питанні України дуже послідовна. Про це повідомляє УНН з посиланням на Польське радіо.

Колишній міністр закордонних справ Польщі Адам Ротфельд вважає, що Україна може поки що не підписувати Угоди про асоціацію, найважливіше, аби Київ послідовно наближався до Європи.

Він заявив, що Україна прорахувалася, бажаючи зберегти добрі відносини як з Росією, так і з Євросоюзом.

“Україна обрала стратегію, яка над Дніпром називається “багатовекторність”, або простіше — лавірування між ЄС та Росією. Київ переконаний, що це — оптимальне вирішення, адже можна отримати більше.(...) Але виявляється, що це не найкраща дорога, — наголосив дипломат.

Адам Ротфельд переконаний, що закордонна політика Польщі в питанні України дуже послідовна, що є рідкісним явищем в польському суспільному житті. Дипломат нагадав, що колишній президент Александр Квасьневський і Лех Качинський та нинішній очільник держави Броніслав Коморовський мають схожу позицію в питанні європейського майбутнього Києва.

Нагадаємо, 21 листопада Кабінет міністрів України вирішив призупинити процес підготовки до підписання Угоди про Асоціацію з ЄС у зв'язку зі значними економічними ризиками України.

УНН

29.11.2013. Президент Польщі відмовився від візиту до України

Президент Польщі Броніслав Коморовський скасував запланований на наступний понеділок, 2 грудня, візит до України. Про це повідомили в прес-службі Коморовського в п'ятницю.

"Все, що було заплановано на понеділок, 2 грудня, скасовано", - повідомило джерело.

Раніше повідомлялося про те, що в понеділок Коморовський планує взяти участь у відкритті нового пункту пропуску на польсько-українському кордоні разом з президентом України, а також у польсько-українському економічному форумі у Львові.

Представник організатора форуму сказав, що в ньому також мали взяти участь президенти України та Польщі, але вони скасували свою участь.

Раніше сьогодні на прес-конференції Коморовський сказав, що пункт пропуску "Будомеж - Грушів" відкриють замість президентів Польщі та України заступники глав урядів обох країн, зазначивши, що це було рішення української сторони.

Нагадаємо, сьогодні, 29 листопада, прес-служба президента анонсувала на 3-6 грудня державний візит Януковича до Китайської Народної Республіки.

Дело

02.12.2013. Коморовський і Янукович: дружба - в минулому?

Запланований раніше візит президента Польщі Броніслава Коморовського скасовано. Яке майбутнє у відносин офіційного Києва і Варшави після подій на Майдані та вільнюського провалу України?

Лише цього року Янукович і Коморовський зустрічалися шість разів

Польща наполегливо лобіювала підписання Угоди про асоціацію між Україною і Європейським союзом, навіть попри антидемократичні дії української влади на чолі з Віктором Януковичем. Лише впродовж цього року президенти Броніслав Коморовський та Віктор Янукович зустрічалися шість разів у різних форматах. Навіть підписали програму українсько-польського співробітництва на 2013-2015 роки з конкретними кроками євроінтеграційного процесу.

Раптова відмова української влади від європейського шляху та жорстокий розгін мирних громадян, серед яких були громадяни Польщі, стало шоком і для самих поляків, вважають експерти. "Це банальне ошуканство партнера, яке не мине без наслідків", - зауважив у коментарі DW науковий директор Інституту Євро-Атлантичного співробітництва Олександр Сушко. Польща нині переосмислюватиме ситуацію, припускає експерт, бо сприймала наміри України як щирі, а вийшов – обман. Поляки стануть обережнішими у кроках назустріч, прогнозує Сушко.

Риторика різна, шлях незмінний

Нині відносини України і Польщі перебувають у найгіршій фазі за багато років. Діалог зведено до мінімуму. Заплановану на понеділок, 2 грудня зустріч президентів Коморовського і Януковича скасували ще наприкінці минулого тижня. Глави держав мали відкрити новий пропускний пункт на кордоні. У п'ятницю захід було раптово понижено до рівня віце-прем'єрів. А вже в понеділок, за лічені години до відкриття пропускного пункту, стало відомо, що жодних представників уряду взагалі не буде. Скасовано також і Форум підприємців, який мав відбутися цього дня за участі віце-прем'єрів України і Польщі.

Попри це, продовжує Олександр Сушко, поляки не "відрізатимуть" можливість для комунікації з владою. "Таким каналом для комунікації між ЄС і Україною залишатиметься президент Коморовський. Польща не зацікавлена, щоб Україна залишилася сам на сам з Росією, в повній ізоляції", - зазначає експерт. Схожа ситуація була у 2002-2004 роках, згадує він, коли з Україною ніхто не хотів спілкуватися і лише Олександр Квасневський став "вікном" комунікації.

Зустріч трьох: Янукович і Коморовський з президентом Словаччини Іваном Гаспаровичем напередодні саміту Україна-ЄС у лютому Зустріч трьох: Янукович і Коморовський з президентом Словаччини Іваном Гаспаровичем напередодні саміту Україна-ЄС у лютому

"Зв'язок не можна втрачати"

Якщо і буде погіршення стосунків між Варшавою та Києвом, то це буде лише з режимом Януковича і Партією регіонів, зауважує в інтерв'ю DW голова правління Фондації українсько-польської співпраці (PAUCI), редактор культурологічного часопису "І" Тарас Возняк. Утім, стосунки з громадянським суспільством в Україні навпаки можуть розвиватися і надалі, передбачає співрозмовник. "Зв'язок з Україною не можна втрачати, яким би безумним не був її режим, і це добре розуміють у Польщі", - каже Возняк.

Хтось має підтримувати діалог, і не виключено, що цією особою буде президент Коморовський, аргументує голова правління фондації. Водночас, він переконаний: "Режим треба загнати у його місце, запроваджуючи суворі санкції, а не просто займатися риторикою". Санкції має запровадити ЄС і Польща в тому числі, не лише до виконавців злочинних наказів, а й до українських олігархів, які мають найбільший зиск від цього режиму, додав представник PAUCI.

Все в руках Януковича

Альтернативи добрим стосункам з поляками немає, як і немає альтернативи євроінтеграції, каже заступник директора Агентства моделювання ситуацій Олексій Голобуцький. У Віктора Януковича ще є шанс залишитися легітимним президентом, якщо будуть певні дії: відставка уряду і негайне підписання угоди з ЄС, пояснює експерт. Відтак, на його думку, польська сторона візьме дипломатичну паузу і чекатиме подальших кроків президента Януковича. Поляки чекатимуть до останнього, вважає Голобуцький, бо особливо зацікавлені у добрих стосунках з Україною. "Найпростіше є запровадити санкції і не звертати увагу аж до політичних змін в самій Україні, але тоді посилюється небезпека втратити велику країну, а це вже занадто", - аргументує експерт.

DW.DE

03.12.2013. Комісія закордонних справ польського Сейму ухвалила резолюцію щодо подій в Україні

Комісія Закордонних Справ Сенату Республіки Польща ухвалила резолюцію у справі відношення української влади до проекту Угоди про Асоціацію з ЄС та подій на Майдані Незалежності у Києві, передає УНН з посиланням на прес-службу "Батьківщини".

"Україна – це велика і важлива країна Європи, культура якої є невід'ємною частиною нашої спільної європейської спадщини. Саме тому роль, яку Україна відіграє на європейській арені, має величезне значення для майбутнього усіх нас. Цей факт усвідомлює Європейський Союз, який є відкритим до співпраці з Україною, а вільнюський Саміт ЄС доводить, що прагнення до співдружності цієї держави з країнами ЄС є можливим як учора, так і сьогодні.

Вихід на спільний ринок Західної Європи, надходження товарів та послуг, нові технології – усе це може стати потужним стимулом розвитку цієї країни і закінчення кризи, що триває у ній і є причиною складної матеріальної ситуації багатьох українців. Зближення України і ЄС несе за собою гарантію громадянських свобод, а також підвищення якості функціонування українських державних установ. Гарантування гідних умов життя громадянам натомість є метою, до якої повинна прагнути кожна влада. На заваді цій меті не можуть ставати ані особисті інтереси, ані партійна приналежність, ані недалекоглядна політика", - йдеться у тексті документа.

У КЗС зазначили, що від моменту утворення 1991-го року Незалежної України і визнання її Польщею, як першою державою в світі, і до сьогодні, РП безперервно підтримувала проєвропейські прагнення свого сусіда. Між іншим, саме через внесок Польщі ЄС запропонував Україні Угоду, що дає їй економіці шанс удосконалення і конкурентоздатності через доступ до найбільшого в світі ринку.

"Комісія Закордонних Справ Сенату Республіки Польща розділяє думку, розроблену у Вільнюсі лідерами ЄС, і наполегливо закликає українську владу поважати права своїх громадян. Водночас, ми б хотіли виразити солідарність з усіма учасниками мирної демонстрації на підтримку підписання Україною Угоди про Асоціацію з ЄС, яку зранку 30 листопада заатакували відділи міліції на Майдані Незалежності в Києві.

Виражаємо глибоке занепокоєння діями українських сил безпеки, які з застосуванням, на нашу думку, неадекватних засобів, розігнали мирну демонстрацію. Такі дії протирічать праву свободи слова та свободи мирних зібрань, які є одними з фундаментальних цінностей кожної демократії.

Ми хотіли б запевнити демонстрантів з київського Майдану в нашій солідарності і підтримці їх та їхніх прагнень, а також усіх мирних дій, які відбуваються в дусі демократії та людської взаємоповаги", - підкреслили у комітеті Сейму.

Комісія Закордонних Справ Сенату Республіки Польща закликала українську владу до завершення діалогу з ЄС, багатообіцяючим початком якого був випрацьований спільно Україною та ЄС текст Умови про Асоціацію.

"Виражаємо переконання, що Асоціація ЄС з настільки важливою європейською країною, як Україна, стане джерелом обопільної користі, наблизить до себе обох партнерів та спричиниться до розвитку свободи і демократії на європейському континенті.

Таким чином, Польща і надалі докладатиме всіх зусиль для того, щоб доброзичливе запрошення України до інтеграції з Європейським Союзом залишилося в силі", - йдеться у резолюції.

Нагадаємо, глава польського уряду Дональд Туск провів засідання в справі останніх подій в Україні.

МЗС Польщі засудило силовий розгін демонстрантів у Києві в ніч на суботу та закликала українську владу не застосовувати силу, а демонстрантів - зберігати акцію мирною.

В екстремному засіданні взяли участь міністр закордонних справ Польщі Р.Сікорський, міністр внутрішніх справ Б.Сенкевич, глава канцелярії прем'єра Я.Ціхоцький, віце-глава МЗС Польщі К.Пелчинська-Наленч, керівник розвідки Мачей Хуня та директор аналітичного центру Східних досліджень Олаф Осіца.

УНН

СЛОВАЧЧИНА

27.11.2013. Україна домовилася зі Словаччиною про реверс газу

Словаччина підтвердила свою готовність дозволити реверс газу через свою територію з Європи в Україну. Про це, як передає кореспондент ForUm'u, на брифінгу заявив міністр енергетики та вугільної промисловості України Едуард Ставицький.

«Що стосується Словаччини, то нам минулого тижня прийшов договір, який ми чекали і який буде підписано найближчим часом», - сказав він.

Ставицький уточнив, що словацька сторона вже підтвердила готовність надати свою територію для прокачування газу з Європи в Україну. «Те, що анонсував єврокомісар, вже відбулося», - сказав він.

За словами міністра, передбачається, що буде два реверсні маршрути. «З 1 вересня (2014 року. - Ред.) ми отримаємо можливість прокачувати як мінімум 100 млрд кубічних метрів на рік через територію Словаччини в Україну», - підкреслив він.

Як раніше повідомляв ForUm, прес-секретар комісара ЄС з питань енергетики Гюнтера Оттінгера заявила, що Україна і Словаччина впритул наблизилися до підписання Угоди про постачання газу зі Словаччини у реверсивному режимі.

ForUm

КРАЇНИ АЗІЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ **КИТАЙ**

04.12.2013. ЗМІ Китаю: Янукович приїхав підписувати економічні угоди

Пан Янукович прилетів до міста Сіань, що у провінції Шеньсі. У повідомленні китайських ЗМІ сказано, що він підписуватиме економічні угоди, але не сказано, які саме.

"Думаю, що в ході сьогоднішньої зустрічі ми обговоримо шляхи співпраці, виходячи із структури економіки вашої провінції", - цитує прес-служба президента Віктора Януковича на початку зустрічі з головою народного уряду провінції Шеньсі Лоу Ціньцзянем.

Президент Віктор Янукович твердить, що Україну цікавить досвід Китаю в розвитку ІТ-технологій, авіабудуванні, нафтогазовій галузі.

Прес-служба Віктора Януковича повідомляє, що під час візиту мають бути підписані до 20 документів, "спрямованих на поглиблення відносин стратегічного партнерства між Україною та Китаєм і розширення двосторонньої взаємодії, зокрема в політичній, енергетичній, авіабудівній, аграрній, гуманітарній та інших сферах".

Президент України вирушив до Китаю на тлі масових антивладних протестів, які охопили Київ.

Напередодні опозиція ініціювала голосування у парламенті про відставку уряду, але їй забракло голосів.

У комуністичному Китаї, де перебуває президент України, вкрай негативне ставлення до масових протестів, втім, Пекін зазвичай утримується від публічних заяв щодо внутрішніх справ інших країн.

Як пише агенція AP, Китай сподівається на співпрацю з Україною у сільськогосподарській сфері, зокрема в якості джерела харчів для населення країни, яке вже перевищує 1,3 млрд.

Українська опозиція критикує президента Януковича за те, що він поїхав за кордон у той час, як Київ - охоплений протестами.

BBC Україна

04.12.2013. Китай дав зрозуміти, що не збирається надавати Україні додаткову фінансову допомогу

Питання про можливість нових кредитів Україні був заданий сьогодні на брифінгу в Міністерстві закордонних справ КНР, проте офіційний представник відомства Хун Лей уникнув прямої відповіді, зазначає Reuters. Про це повідомляє Цензор.НЕТ з посиланням на РБК-Україна.

Українські ЗМІ пишуть, що Янукович приїхав "просити нових кредитів" - понад 10 млрд дол, які вже були надані Києву з минулого року.

"У ході візиту (Президента України) лідери двох країн обмінюються вичерпними думками з питань взаємного інтересу", - сказав Хун Лей, не зачіпаючи тему грошей.

Поїздка Януковича в Китай під час масових протестів і політичної кризи на батьківщині викликала у експертів неоднозначну реакцію. Ряд аналітиків назвали це рішення ризикованим, оскільки ситуація всередині країни залишається вкрай напруженою. Інші спостерігачі висловили думку, що, відправившись в Китай в розпал масових виступів опозиції, український Президент хотів показати, що Росія і Євросоюз - не єдині партнери Києва, між якими доводиться лавірувати.

Торік Китай позичив Україні 3 млрд дол на розвиток сільського господарства і 3,7 млрд дол - на проект у сфері енергетики. Крім того, у вересні 2013 року Експортно-імпортний банк Китаю погодився виділити 3 млрд дол на відновлення систем зрошення на Україні.

Цензор.НЕТ

05.12.2013. Україна та Китай переходять до практичної реалізації спільних проектів у різних галузях економіки - Віктор Янукович

Українсько-китайські документи, підписані в Пекіні за результатами переговорів під головуванням Президента України Віктора Януковича та Голови КНР Сі Цзіньпіна, розширюють спектр економічної співпраці між двома країнами.

Як повідомив Президент України Віктор Янукович під час спілкування з представниками ЗМІ, в ході переговорів сторони обговорили питання практичної реалізації економічного співробітництва.

«Ми обговорили питання активізації стратегічного партнерства і перехід до практичної реалізації цілої низки спільних проектів у різних галузях економіки», - сказав Глава Української держави.

За його словами, основну увагу було приділено літакобудуванню, суднобудуванню, АПК, питанням енергетики, у тому числі відновлювальній, будівництва цілої низки інфраструктурних проектів.

Як повідомив Президент, за попередніми підрахунками, близько 8 млрд дол. інвестицій залучаються в економіку нашої країни.

Водночас, додав він, документи, які ще опрацьовуються і будуть підписуватися, сприятимуть збільшенню обсягів інвестицій в Україну.

Віктор Янукович наголосив на важливій ролі Міжурядової українсько-китайської комісії в питаннях постійного контролю виконання доручень Глав держав.

Також Президент підкреслив важливість оновлення та розширення програми українсько-китайського стратегічного партнерства, розширення договірно-правової бази.

Глава держави повідомив, що запросив Голову КНР Сі Цзіньпіна до України. «Безумовно, ми будемо готувати цей візит і під цей візит ми будемо готувати спеціальну програму і спільний звіт Міжурядової комісії, яка буде спостерігати за реалізацією цих проектів», - сказав Віктор Янукович.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

05.12.2013. У Пекіні підписано низку українсько-китайських документів

Президент України Віктор Янукович та Голова Китайської Народної Республіки Сі Цзіньпін у Пекіні підписали Договір про дружбу і співробітництво між Україною і КНР. Договір є ключовим політичним документом та відображає основні засади та принципи розвитку українсько-китайських відносин стратегічного партнерства і співробітництва як на двосторонній основі, так і в рамках багатосторонніх механізмів, а також містить перелік пріоритетних сфер розбудови практичної співпраці.

Глави держав також підписали Спільну декларацію України і Китайської Народної Республіки про подальше поглиблення відносин стратегічного партнерства. Декларація відображає досягнуті сторонами основні домовленості стосовно подальшого розвитку співробітництва. Зокрема, йдеться про розвиток відносин стратегічного партнерства між Україною та Китаєм, активізацію міждержавного політичного діалогу на вищому рівні, підтвердження позицій двох країн з найбільш актуальних питань міжнародного життя. Крім того, у документі зафіксовано факт затвердження Главами двох держав Програми розвитку відносин стратегічного партнерства між Україною та КНР на 2014-2018 роки.

Крім того, у присутності Глав держав підписані двосторонні документи.

Міжурядова угода про економіко-технічну співпрацю.

Протокол фітосанітарних та інспекційних вимог щодо експорту сої з України до КНР між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Генеральною адміністрацією нагляду за якістю, інспекції та карантину КНР надає можливість експортувати українські соєві боби до Китаю, відкриває нові можливості в реалізації українсько-китайських інвестиційних проектів в аграрному секторі України та збільшенні присутності вітчизняної аграрної продукції на ринку КНР.

Протокол фітосанітарних та інспекційних вимог щодо експорту ячменю з України до КНР між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Генеральною адміністрацією нагляду за якістю, інспекції та карантину КНР надає можливість експортувати український ячмінь до Китаю, відкриває нові можливості в реалізації українсько-китайських інвестиційних проектів в

аграрному секторі України та збільшенні присутності вітчизняної аграрної продукції на ринку КНР.

Меморандум щодо взаєморозуміння між Міністерством охорони здоров'я України та Державною адміністрацією КНР з традиційної медицини щодо співробітництва в галузі традиційної китайської медицини сприятиме розвитку двостороннього співробітництва в галузі традиційної китайської медицини (ТКМ) шляхом створення лікувально-діагностичного центру ТКМ в Україні та надання відповідних медичних послуг, професійної підготовки спеціалістів, а також розвитку законодавчої бази, стандартизації та обміну інформацією у галузі ТКМ.

Договір про співробітництво у сферах енергоефективності, енергозбереження та відновлюваних джерел енергії між Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України та Китайською експортно-кредитною страховою корпорацією (SINOSURE) створює правові засади співпраці у сфері енергоефективності, енергозбереження та відновлюваних джерел енергії, включаючи надання підтримки, в межах чинного законодавства, інвесторам та суб'єктам господарювання, які діють у зазначеній сфері. Крім того, документом передбачається надання корпорацією SINOSURE послуг українським та китайським підприємствам згаданої галузі з кредитування та страхування.

Рамковий контракт на виконання проекту будівництва об'єктів блоку №11 ПАТ «Шахтоуправління «Покровське» передбачає участь компанії «Мінметалз Інжиніринг Ко. ЛТД» у будівництві нової шахти в рамках шахтного поля, що розробляється Групою «Донецьксталь» у м. Червоноармійськ (Донецька область), як Генерального підрядника, з подальшим залученням фінансування від китайських банків. Сума контракту - 247 млн дол. Термін дії контракту - 2,5 роки, термін фінансування - до 9,5 років.

Рамкова угода про реалізацію проектів у галузі відновлюваної енергетики між ТОВ «Грінтек Енержі», Китайською Національною групою корпорацій будівельних матеріалів та Китайською експортно-кредитною страховою корпорацією (SINOSURE) визначає основні засади та передумови залучення прямих інвестицій та проектного фінансування з КНР у будівництво та розвиток проектів у галузі відновлюваної енергетики в Україні встановленою потужністю понад 1 ГВт.

Меморандум про взаєморозуміння між Державним агентством України з туризму та курортів та Національною туристичною адміністрацією КНР про сприяння груповим туристичним поїздкам китайських туристів до України уможлиблює включення китайською стороною нашої держави до Переліку країн, рекомендованих для відвідування організованими групами китайських туристів, та надає можливість істотно збільшити потік туристів із Китаю до України з відповідним зростанням надходжень до державного бюджету України.

Також під час 2-го українсько-китайського бізнес-форуму було підписано двосторонні документи.

Угода про співробітництво між Українським союзом промисловців і підприємців та Китайською асоціацією міжнародних підрядників спрямована на збільшення обсягів торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва, забезпечення максимально сприятливого клімату для діяльності українських підприємств на території Китаю та китайських підприємств на території України, а також створення умов для активізації інвестиційної співпраці між Україною та Китаєм і роботи українсько-китайських спільних підприємств.

Меморандум щодо співробітництва у сфері розробки, виробництва та технічного обслуговування авіаційної техніки спрямований на розширення співпраці в авіаційній сфері щодо виготовлення, проектування та використання авіаційних агрегатів ПАТ «ФЕД» та розвиток проекту вертолітних двигунів розробки та виробництва АТ «Мотор Січ».

Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці зі створення рухомого складу в рамках національного проекту «Повітряний експрес» між Китайською національною корпорацією машинної індустрії, Державним підприємством «Дирекція з будівництва та управління національного проекту «Повітряний експрес» та інших національних інфраструктурних об'єктів Київського регіону» та ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» укладено з метою визначення напрямів співробітництва Сторін щодо виробництва, закупівлі, постачання двигунів та інших товарів і обладнання для виготовлення моторвагонного рухомого складу, необхідного для реалізації національного проекту «Повітряний експрес». Меморандум також окреслює домовленості сторін щодо визначення ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» партнером проекту. Підписання документа сприятиме активізації українсько-китайських економічних відносин та дозволить відновити обсяги виробництва рухомого складу України.

Контракт між ПАТ «Ніжинський жиркомбінат» та «Сіночем Гуандонг Ко. ЛТД» передбачає поставки олії лляної (нерафінованої та рафінованої) до Китайської Народної Республіки у 2014-2015 роках.

Меморандум між українською компанією «Київгідроінвест» та китайською компанією ВІСІМ щодо будівництва глибоководного порту в Криму.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

05.12.2013. Під головуванням Віктора Януковича та Сі Цзіньпіна відбулися переговори української та китайської делегацій

У Пекіні під головуванням Президента України Віктора Януковича та Голови Китайської Народної Республіки Сі Цзіньпіна відбулися переговори української та китайської делегацій.

«Я впевнений, що той високий рівень взаєморозуміння, якого досягнуто між нашими країнами за останні роки, сприяє проведенню не тільки конструктивних переговорів по всіх напрямках двосторонньої співпраці, а й створює всі передумови для їх значної активізації», - наголосив Віктор Янукович.

Він зазначив, що під час переговорів у вузькому колі було обговорено динаміку наповнення змістом двосторонніх відносин у найближчій перспективі.

«Найважливіше, що у нас є, це фундамент довіри», - підкреслив Глава Української держави.

У свою чергу Сі Цзіньпін назвав Президента України «великим другом» китайського народу: «Ви внесли позитивний вклад у стратегічне партнерство, дружбу між нашими народами. Я це високо ціную».

Голова КНР також зауважив, що під час переговорів було досягнуто важливих домовленостей та відбувся обмін думками з ключових питань китайсько-українських відносин. «Я готовий і далі обмінюватися з вами думками щодо питань всебічної співпраці», - підкреслив Сі Цзіньпін.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича

06.12.2013. Розвиток стратегічних відносин із Китаєм є пріоритетом зовнішньої політики України - Віктор Янукович

Розширення стратегічного партнерства з Китаєм є пріоритетом зовнішньої політики нашої держави. Про це Президент України Віктор Янукович сказав під час зустрічі з Прем'єром Державної ради Китайської Народної Республіки Лі Кецяном.

«Розвиток партнерських, стратегічних відносин між Україною і Китаєм є пріоритетом нашої зовнішньої політики», - сказав Глава держави на початку зустрічі. На його переконання, сьогоднішня зустріч є гарною нагодою обговорити питання розширення стратегічного партнерства між країнами.

«Я задоволений активізацією українсько-китайських відносин і успішним розвитком двостороннього діалогу», - додав Президент.

Віктор Янукович запросив Лі Кецяна відвідати Україну з візитом.

У свою чергу, Прем'єр Держради КНР зазначив, що Китай та Україна є хорошими друзями і партнерами, а між країнами існує всебічна стратегічна співпраця. Він також висловив думку, що візит Президента України до Китаю та підписання низки двосторонніх документів заклали хороший фундамент для подальшого розвитку відносин між країнами. «Ви приділяєте велику увагу розвитку відносин між Україною і Китаєм. Думаю, що ваш візит уже досяг великих успіхів», - сказав Лі Кецянь.

«Ви вивели українсько-китайські відносини на новий етап», - додав він.

Лі Кецянь прийняв запрошення Віктора Януковича відвідати Україну з візитом, зауваживши, що зовнішньополітичним відомствам обох країн варто вже розпочати обговорення деталей майбутнього візиту.

Під час зустрічі сторони також обговорили питання активізації співробітництва в авіації, сільському господарстві, суднобудуванні, співпраці у сфері фінансів, банківській системі, питання створення технопарків. Окрему увагу було приділено співробітництву в гуманітарній сфері.

Крім того, обговорювалися питання розбудови Великого шовкового шляху.

Прес-служба Президента України Віктора Януковича